

Verantwoording

Maatwerk Werk in uitvoering

Handleiding bij Maatwerk Werk in uitvoering, 15 thema's voor jongeren-Bijbelstudie, catechese of clubwerk; vanaf 15 jaar

© IBB 2011 – Amerongen

ISBN

Auteur: Marleen Ockels

Redactie:

Vormgeving:

Opmaak:

Omslag:

De geciteerde Bijbeltekst in deze uitgave is, tenzij anders vermeld, ontleend aan de NBV, © Nederlands Bijbelgenootschap 2004.

Inleiding

Beste jeugdleader, jeugdouderling, catecheet of jij die, op wat voor manier dan ook, actief bent in christelijk jeugdwerk,

Jeugdleaders zijn vaak bevlogen mensen. Ze vinden het heerlijk met jongeren op te trekken en ze te prikkelen om na te denken over hun leven, over God, over de toekomst en over hun medemensen.

Jongeren zijn volop in ontwikkeling, zijn kritisch en vaak erg eerlijk.

Jongeren zijn op een leeftijd waarop hele belangrijke keuzes worden gemaakt en meningen gevormd worden. Ze leren snel. Een mooiere groep om mee te werken is haast niet denkbaar.

De andere kant is dat het werken met jongeren je bakken energie kost. Met half werk kun je immers niet aankomen. De inhoud van je programma moet zoden aan de dijk zetten en ook nog boeiend zijn.

En zelf heb je waarschijnlijk ook ideeën over wat je door zou willen geven aan jongeren in de periode dat ze opgroeien van tieners tot volwassenen.

Om voor deze groep iedere week of iedere 14 dagen weer een programma uit je mouw te schudden is een hele klus.

De bedoeling van deze serie is om de jongeren op een toffe manier goed onderwijs te geven. Om niet fragmentarisch met ze bezig te zijn, maar om de jongeren op een Bijbelse manier te leren denken, mee te nemen naar wat God bezig is te doen in onze wereld, inzicht te geven in wat de Bijbel biedt, en om ze tegelijkertijd allerlei praktische handreikingen te geven.

De eerste 3 delen zijn qua niveau gericht op de leeftijd van 12-15 jaar, de overige op de leeftijd van 15- 18 jaar.

Ze behandelen allerlei thema's die jongeren tegenkomen op school, thuis, in de kerk, en in hun vrije tijd. Allerlei thema's die het verdienen om er samen in te duiken.

Wat deze serie uniek maakt

- * Verweven met al de onderwerpen komt de rode draad van Gods heilsgeschiedenis aan bod: vanaf de schepping tot de doorstart naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde.
- * De boekjes bieden inzicht in hoe de Bijbel in elkaar zit en waar de diverse bijbelboeken globaal over gaan.
- * Per thema is er een 'tekst om in je hart te bergen', of beter nog 'to learn by heart', een tekst om uit het hoofd leren.
- * Ieder onderwerp kan op een persoonlijke manier verwerkt worden.

Hoofd, hart én handen komen dus aan de orde!

In deze handleiding vind je in het eerste gedeelte algemene tips voor het werken met jongeren.

Vervolgens vind je per thema

- de leerdoelen
- programma- en spelsuggesties om het onderwerp in te leiden of inkoppertjes te maken
- punten die extra aandacht verdienen.
- extra's om uit te printen.

Ik wens je veel plezier en Gods zegen bij het gebruik.

Marleen Ockels

P.S. Hoofdstuk 15 gaat over rijkdom en armoede. Het is een hoofdstuk bij uitstek om ook actie te ondernemen. Als je zoiets wilt gaan doen, **plan dat dan ruim op tijd**, bij voorkeur aan het begin van het seizoen, zodat er genoeg tijd is voor het denkwerk, de regelzaken, zoeken van sponsors, eventueel publiciteit en alles wat er bij komt kijken!

Inhoudsopgave

Tips & tricks

Orde

Feel @home

Never walk alone

Inhoud

	Thema	Onderwerp	Bijbel		Blz
1	Welkom bij de club	Gemeente zijn	Efeziërs	Start	
2	Laat je niet afleiden	Verdeling en ondergang van Israël	1 en 2 Koningen 2 kronieken		
3	Ver van huis	Ballingschap	Jeremia Klaagliederen Ezechiël		
4	Stoere vrouwen en toffe mannen	Rut & Esther Boaz en Mordechai	Ruth, Ester		
5	Ik zie... Ik zie...	Over profetie	Jesaja - Maleachi	Kerst	
6	God heeft de regie	Puzzelen op profetie	Daniël		
7	Met God door dik en dun	Over emoties	Psalmen		
8	Lekker gezond	Groeien in je geloof	Kolossenzen		
9	Heilige binken	Jij bent een tempel	1,2 Korintiërs		
10	Talentedjacht	Gaven van de Geest	1 Korintiërs 12 en 14	Pinksteren	
11	Fris & fruitig	Vrucht van de Geest	Johannes 15, 1 Korintiërs 13 Galaten 5:22,23		
12	Komt Hij al?	Terugkomst van Jezus – de feiten	1,2 Tessalonicenzen Matteüs 24		
13	Hoog bezoek	Je voorbereiden op de komst van Jezus	1, Tessalonicenzen Matteüs 25		
14	Donor worden, welles of niets?	Vragen rondom donorschap			
15	Een eerlijke wereld	Rijkdom en armoede	Micha	Actie!!	

Tips en tricks

Orde???

De hele week ben je al druk geweest. Je werk vraagt 100% inzet, thuis heb je zorgen en zorgjes, in de kerk hebben ze je ook nodig en nu is het alweer vrijdag en moet de club draaien.

Als het meezit heb je een brave groep, maar dat is zeldzaam. Meestal ervaart de jeugd zo'n clubavond als 'voor hen'. Ze willen gezelligheid en een beetje keet. 'Want keet is leuk.' Aan jou de eer om hier de orde te houden!

Niet iedereen is een natuurtalent in het houden van gezellige orde, en het is vaak een zoektocht hoe je de sfeer zo houdt dat er op een gezellige manier goed geluisterd kan worden naar elkaar.

Een paar tips:

- ✓ Zoek van tevoren een moment rust om bij jezelf en God te komen. Bedenk dat jij een middel bent waardoor God tot zijn doel kan komen met de jongeren. Wees je daar van bewust. Het is Gods werk. Door de Heilige Geest zal God je toerusten voor je taak. Stel je daarvoor open en bid ervoor!
- ✓ Probeer iedereen persoonlijk welkom te heten 'People don't care how much you know until they know how much you care'. Een uitspraak van Theodore Roosevelt om aan te duiden dat iedereen graag persoonlijk gezien wil worden. Als je iedereen even gegroet hebt, in de ogen gekeken en even gevraagd hebt: 'hoe is het met je?' dan is het verdere contact die avond veel gemakkelijker. Op de één of andere manier houd je dan een lijntje met iedereen in de groep.
- ✓ Maak samen een paar vuistregels. Formuleer ze *positief!* Maak er een affiche van en hang die op tijdens de clubavonden.
Bijvoorbeeld: Als iemand aan het woord is, luisteren we en laten we die persoon uitspreken.
Of: We hebben respect voor elkaars mening.
Daar kun je vervolgens elkaar op aanspreken! Handhaaf die regels!
- ✓ Waak ervoor om niet de controlerende schoolmeester of juf uit te gaan hangen. Die methode spreekt ze niet aan. Grijp in vóórdat je boos bent. Spreek duidelijk uit waar je hinder van hebt zonder in een verwijtende sfeer te komen: "Ik snap dat jouw onderwerp ook belangrijk is, maar..."
Als er echt niet naar elkaar geluisterd wordt, spreek de jongeren er dan op aan dat het zo geen zin heeft om een gesprek te hebben. Een clubavond is geen verplichting "Ben je hier, dan verwachten we dat je meedoet."
Ga zeker niet harder praten of schreeuwen, zet niemand voor schut en zeg geen dingen waar je spijt van krijgt.

Is iemand herhaaldelijk een stoorzender, probeer dan onder 4 ogen duidelijk te maken wat je nodig hebt voor een gezellige avond voor iedereen. Lukt dat niet, dan is het beter zo iemand te schorsen voor een bepaalde tijd. Kom er in een persoonlijk gesprek op terug.

- ✓ Heb je zo'n belhamel, ga dan ook eens met de ouders praten. Zij kennen vaak de 'gebruiksaanwijzing'.
- ✓ Kom je er niet uit, modder dan niet verder. Zoek iemand op die jou kan coachen (iemand uit het onderwijs bijvoorbeeld).

Troost:

Jongeren kunnen gek doen en luisteren tegelijk! Terwijl jij denkt dat ze alleen maar druk met zichzelf waren, blijken ze toch een hoop opgestoken te hebben.

Feel @home

Je thuis voelen is prettig voor iedereen en een belangrijke voorwaarde om zaken van de hemelse Vader over te brengen.

- ✓ Welkom!
Zorg dat je ruimte in orde is vóór iedereen komt. Genoeg zitplaatsen, gezellige verlichting, een spelletje dat klaar staat. Een muziekje bij binnenkomst zorgt meteen voor een ontspannen sfeer.
- ✓ Zingen & muziek
Samen zingen zet de neuzen dezelfde kant op. Het helpt om de dagelijkse dingen even los te laten. En het kan je onderwerp alvast introduceren
Jongeren hebben ook vaak hun favoriete 'song'. Laat ze maar vertellen waarom ze een bepaald lied mooi vinden.
Als er in je groep geen goede begeleiding te vinden is, zou je iemand kunnen zoeken die je van dienst wil zijn. Een enkele gitaar doet wonderen.
- ✓ Mmmm.... iets lekkers
Zorg dat er wat lekkers is. Jongeren kunnen daar op toerbeurt ook zelf voor zorgen!
- ✓ Relax-time
Heel belangrijk! Zorg dat er altijd tijd voor is om samen te chillen. Jongeren hebben enorm veel met elkaar te delen. Chips en frisdrank mogen niet ontbreken!
Zó elkaar ontmoeten – daar kan Hyves niet tegenop.

“Never walk alone”

Misschien ben je een reuzehandige-slimme-8-potige-doe-het-zelver. Maar zelfs als je dat bent, is het knap vermoeiend alles zelf te doen. Daarom de volgende tips.

- ✓ Probeer een club of catechese altijd met zijn tweeën te draaien. Als de één de leiding heeft kan de ander de orde wat bewaken of kijken hoe iedereen er bij zit. Twee zien altijd meer dan één. Helemaal mooi is het als de leiding bestaat uit een man en een vrouw.
- ✓ Je jongeren
De club is een dikke klus, maar vergeet niet om je jongeren te benutten. Ze vinden het leuk om te helpen en een heleboel kunnen ze heel goed, zo niet beter dan jij. Vooral als het gaat om techniek zijn jongens overal voor te porren. En de meiden vinden het ook nog altijd leuk om ‘gastvrouw’ te zijn. Jongeren kunnen zelf ook heel goed discussievragen bedenken of op zoek gaan naar Bijbelse antwoorden. Bekijk of er in je groep jongelui zijn die dat leuk vinden en coach ze in het doen van Bijbelstudie. Dit is voor hen leerzaam en de groep reageert vaak heel goed!
- ✓ Bidders
Jij kunt de voorbereiding doen en zorgen dat alles goed georganiseerd is, maar het werk in de harten is niet te regelen. Vraag een paar mensen of ze steevast willen bidden voor de club/ groep. Informeer ze als je verwacht dat een avond moeilijk zal zijn. En vertel hen ook de zegeningen!
- ✓ Expert
Soms heb je een onderwerp dat je boven je pet gaat, maar dat je toch wel graag zou behandelen. Ga dan op zoek naar iemand die simpelweg meer weet over een bepaald onderwerp dan jij. Zo iemand vindt het vaak leuk om iets door te kunnen geven aan jongeren. De jongeren vinden het op hun beurt leuk om een ‘expert’ te horen. En jij hebt het even makkelijker en kunt rustig de gesprekken bijsturen. Maak wel goede afspraken over hoe je zo’n avond indeelt.
- ✓ God doet het werk...
Soms is het zwaar ploegen in het jeugdwerk. Bloed, zweet en tranen. Paulus zegt: je hebt iemand die plant, iemand die begiet. Maar God moet de groei geven. God belooft dat zijn woorden nooit terugkeren zonder effect te hebben gehad op mensenlevens. Houd je daaraan vast.

Zoals regen of sneeuw neerdaalt uit de hemel en daarheen niet terugkeert
zonder eerst de aarde te doordrenken, haar te bevruchten en te laten gedijen,
zodat er zaad is om te zaaien en brood om te eten—
zo geldt dit ook voor het woord dat voortkomt uit mijn mond:
het keert niet vruchteloos naar mij terug,
niet zonder eerst te doen wat ik wil en te volbrengen wat ik gebied.

Jesaja 55:10,11

Succes!

1. Welkom bij de club

Gemeente zijn

Onderwerp: het wezen van de kerk

Bijbelboek: brief van Paulus aan de Efeziërs

Rode draad Christus is in de hemel. Maar Hij roept mensen om bij Hem te horen. Wie instapt, raakt verbonden met Hem. En met de andere gelovigen.

Doel: Ontdekken dat de kerk niet een instituut is, maar dat het wezen van de kerk de verbondenheid is met Jezus en met elkaar..

Vooraf:

Als deze clubavond de eerste van een nieuw seizoen is, zorg dan dat er een persoonlijke uitnodiging bij iedereen bezorgd is. Verwelkom de jongeren bij de deur en vertel dat je blij bent dat diegene gekomen is. Het thema is 'Welkom bij de club'. Dat 'welkom' moet duidelijk zijn.

Programmasuggestie:

1. Welkom/opening

Heet iedereen nog eens nadrukkelijk en van harte welkom bij de club!
Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

2. Introductie/ Kennismakingsspel

Spinnenweb

Iedereen zit in een kring en stelt zich voor: naam, leeftijd, opleiding. Daarna begint het spel. Eén persoon krijgt een bolletje touw/wol. Hij houdt het uiteinde van de bol vast, noemt de naam van iemand anders in de kring, en gooit de bol daarheen, terwijl hij het draad vast blijft houden. De tweede persoon vangt de bol, noemt de naam van iemand anders in de kring, en gooit de bol daarheen terwijl hij het draad vast blijft houden. Zo ontstaat er in het midden van de kring langzaam een spinnenweb.

Variatie

Als de namen bekend zijn, kun je ook verder gaan met vragen stellen. In bijlage 1 is daarvoor een aantal vragen te vinden. Knip die uit en leg die op een stapeltje in het midden. Wie de bol heeft, mag een vraag stellen. Wie de bol vangt, kan daar dan antwoord op geven. Het kaartje verdwijnt weer onderop de stapel.

Neem voor het spel 15 à 20 minuten. Stop voordat het niet meer leuk is!

Door het overgooien van de bol wol/touw is een spinnenweb ontstaan. Plotseling is iedereen met elkaar verbonden. Die verbondenheid hoort bij het samen club-zijn.

Laat iemand zijn stukje los wordt het hele web een chaos – de samenhang raakt zoek.

3. Neem de studie door vanuit het boekje.

De kerk is een soort club. Daarom gaat het eerst in algemene zin over clubs en verenigingen. Het tweede gedeelte laat zien dat de kerk ook een club is, maar je ziet ook al gauw dat er iets bijzonders mee is.

Hoe wordt je lid van de kerk?

Op uitnodiging: je wordt geroepen. Het Griekse woordje voor kerk 'ecclesia'. Het betekent 'samen roepen' of 'tevoorschijn roepen'. Die uitnodiging is overigens voor iedereen! (1 Tim 2:4). Je wordt *gevraagd* om er bij te komen, je bent van harte welkom bij de club. Maar je moet natuurlijk ook willen! Zoals iedereen een uitnodiging kreeg om deze clubavond te komen en zeer welkom is.

Hoe is de voorzitter benoemd? Wat is zijn functie?

Het 'hoofd' heeft zijn positie gekregen van God de Vader. Hij heeft immers de prijs voor de mensen betaald.

- 4. Tekstkaartjes uitdelen.** In bijlage 2 vind je een pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'. Leg uit dat het erg behulpzaam is in je leven als je Bijbelteksten uit je hoofd kent. In het Engels zeg je dan: to learn by heart'. Door Bijbeltekst uit je hoofd te leren komt het een laagje dieper te zitten.

- 5. Afsluiting:** Vraag of er onderwerpen zijn om voor te bidden.

Als deze avond de opening van het seizoen is, bid dan voor het nieuwe (school)seizoen, de leraren, de klassen, de collega's.

Tip:

Zorg voor iets bijzonders bij binnenkomst. Een grappig idee: Neem cocktail of champagneglazen. Doop de rand in limonadesiroop en vervolgens in kristalsuiker. Dat ziet er echt heel bijzonder uit. Vul de glazen met een kleurig drankje, zoals limonade van Reine Claude (groen!) en zet er een feestelijk rietje in.

Om op te letten:

Uitverkoren/uitgekozen

Er bestaan soms vragen over het begrip uitverkiezing. In sommige kringen is men van mening dat sommige mensen uitgekozen zijn om te geloven en anderen niet. Het moet duidelijk zijn dat Christus is gestorven voor *iedereen*. Zie Johannes 3:16. Van Gods kant ligt er de uitnodiging voor de hele wereld. Aan de mens is het om die verzoening aan te pakken (2 Kor. 5:18-20). Als we die verzoening aanpakken, geldt Efeziërs 1 :4 waar staat dat we *in Christus* uitverkoren/uitgekozen zijn.

Voor wie er nog dieper in wil duiken: *Christus* is de uitverkorene (zie bv. Matteüs 3:17; Hebrëeën 1:1-5). Wie gelooft is **in Hem**. (zie Efeziërs 1:13 in de NBG 51 vertaling: "In Hem zijt ook gij, nadat gij het woord der waarheid, het evangelie uwer behoudenis, hebt gehoord"). In Hem betekent: verbonden met Hem, deel van zijn lichaam dus. We mogen dan ook delen in alles wat van Hem is.

Nodig:

Onderdeel 2 - Intro/kennismakingsspel

Print de kaartjes uit bijlage 1 uit.

Een bol wol of touw. Zorg dat er voldoende meters opzitten voor je groep.

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* Print bijlage 2 uit op 120 of 150 grams papier. Dan heeft het kaartje stevigheid.

Bijlage 1

Jouw lievelingseten	Jouw favoriete kledingstuk?
Wat is je grote droom?	Hoeveel broers en zusjes heb je?
Wat wil je worden?	Als je vandaag €20.000 kreeg, wat zou je er dan mee doen?
Wat vind je helemaal leuk op tv?	Wat is je favoriete muziek?
De laatste bioscoopfilm die je gezien hebt....	Welke Bijbeltekst/bijbelverhaal vind je bijzonder?
Jouw grote hobby	Jouw mooiste boek
Jij wordt gek van...	Waar mogen ze je 's nachts voor wakker maken?

Bijlage 2

<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>	<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>
<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>	<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>
<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>	<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>
<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>	<p>Span u in om door de samenbindende kracht van de vrede de eenheid te bewaren die de Geest u geeft</p> <p><i>Efeziërs 4:3</i></p>
<p>Span u in om door</p>	<p>Span u in om door</p>

de samenbindende kracht van de
vrede
de eenheid te bewaren
die de Geest u geeft

Efeziërs 4:3

de samenbindende kracht van de
vrede
de eenheid te bewaren
die de Geest u geeft

Efeziërs 4:3

2. Laat je niet afleiden!

Verdeling en ondergang van Israël

Onderwerp: Afleiding van de dienst van God sloop het Koninkrijk van Israël
Bijbelboek: 1 en 2 Koningen, 2 Kronieken
Rode draad Doordat koning Salomo afgoderij toelaat in het land, gaat het koninkrijk langzaam maar zeker ten onder. God blijft echter trouw.
Doel: De gevolgen zien van halfslachtigheid in je leven

Programmasuggestie:

2. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

3. Introductie: concentratiespelletje met stoorzender

Deel de groep in tweeën en zet ze uit elkaar.
Laat een paar gangmakers als stoorzender fungeren. Spreek dit van tevoren met ze af, maar laat de rest van de groep het niet weten.
Lees Matteüs 1:1-16 met de mededeling dat er goed geluisterd moet worden. Maar vertel nog niet wat de opdracht wordt.
Laat beide groepen na het voorlezen zoveel mogelijk namen opschrijven.
De winnende groep krijgt een zak spekkies.

4. Neem de studie door vanuit het boekje.

Koning Salomo en veel koningen na hem lieten zich afleiden door stoorzenders: de afgoden. Daardoor liepen ze hun prijs – zegen van God – mis.

Het is natuurlijk belangrijk dat we kijken in ons eigen leven waar het mis gaat. Waar we ons laten afleiden en waar we ontrouw worden. Soms hebben kleine –op het oog slimme- keuzes grote gevolgen. Zoals dat huwelijk van Salomo. We lopen dan onder Gods zegen vandaan.

In bijlage 1 zit een overzicht van alle koningen van Juda en Israël. In één oogopslag is zichtbaar dat het in Israël helemaal fout liep.

In het slot zit een persoonlijke verwerking. Laat die door de jongeren in stilte invullen zodat ze hun eigen keuzes kunnen maken.

5. Tekstkaartjes uitdelen.

In bijlage 2 vind je een pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

6. Afsluiting: Lees Psalm 136.

Vraag of iedereen iets wil noemen waaruit Gods trouw of goedheid blijkt.

Nodig:

Onderdeel 2 - concentratiespelletje:

- * Een zak spekkies (of een ander prijsje)
- * Voor iedere partij een vel papier en een pen.

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

- * De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2

Bijlage 1 – de koningen van Juda en Israël

Kleurcode: **rood is slecht**; **groen is goed**; **blauw is zeer goed**

Profeten	Bijbel	v.Chr	Zuiden 2 stammen Juda	Noorden 10 stammen Israël	v.Chr	Bijbel	Profeten
Iddo Semaja	1 Koningen 12:1 2 Kronieken 10	931	Rehabeam 17 jaar	Jerobeam I 22 jaar	931	1 Koningen 12:20	Iddo Ahia
	1 Koningen 15:1 2 Kronieken 13	913	Abia 3 jaar	Nadab 2 jaar	910	1 Koningen 15:25	
Azarja Chanani	1 Koningen 15:9 2 Kronieken 14	911	Asa 41 jaar	Basa 24 jaar	909	1 Koningen 15:28	Jehu
Jehu Eliëzer Achazja	1 Koningen 5:24 2 Kronieken 17	873	Josafat 25 jaar	Ela 2 jaar	886	1 Koningen 16:8	
				Zimri 7 dagen	885	1 Koningen 16:15	
				Omri 6 jaar		1 Koningen 16:23	
				Achab 22 jaar	874	1 Koningen 16:29	Elia Micha
				Achazja 2 jaar	853	1 Koningen 22:52	Elia
Obadja	2 Koningen 8:16 2 Kronieken 21	848	Joram 8 jaar	Joram 12 jaar	852	2 Koningen 3:1	Elisa
	2 Koningen 8:24,11:1 2 Kronieken 22	841	Achazja 1 jaar	Jehu 28 jaar	841	2 Koningen 9:6	Elisa
	2 Kronieken 22		Atalja 6 jaar	Joachaz 17 jaar	814	2 Koningen 13:1	Elisa
Joël	2 Koningen 11:21 2 Kronieken 24	835	Joas 40 jaar	Joas 16 jaar	798	2 Koningen 13:10	Elisa
'een profeet'	2 Koningen 14:1 2 Kronieken 25	796	Amasja 29 jaar	Jerobeam II 41 jaar	793	2 Koningen 14:23	Jona Hosea Amos
Zacharia Jesaja	2 Koningen 14:21 2 Kronieken 26	791	Azarja 52 jaar	Zekarja 6 mnd	753	2 Koningen 15:8	Hosea
Jesaja Micha	2 Koningen 15:7 2 Kronieken 27	750	Jotam 16 jaar	Sallum 1 mnd	752	2 Koningen 15:13	Hosea
Jesaja Micha	2 Koningen 16:1 2 Kronieken 28	736	Achaz 28 jaar	Menachem 10 jaar	752	2 Koningen 15:17	Hosea
				Pekachja 2 jaar	742	2 Koningen 15:23	Hosea
				Pekach 20 jaar	752	2 Koningen 15:27	
				Hosea 9 jaar	732	2 Koningen 17:1	Hosea
Jesaja Micha	2 Koningen 18:1 2 Kronieken 29	716	Hizkia 29 jaar	Einde	722		
Nahum	2 Koningen. 21:1 2 Kronieken 33	696	Manasse 55 jaar				
	2 Koningen 21:19 2 Kronieken 33	642	Amon 2 jaar				
Sefanja Hulda Nahum Jeremia	2 Koningen 22:1 2 Kronieken 34	640	Josia 31 jaar				
Jeremia	2 Koningen 23:31 2 Kronieken 36	609	Joachaz 3 jaar				
Jeremia Habakuk	2 Koningen 23:36 2 Kronieken 36	609	Jojakim 11 jaar				
Jeremia	2 Koningen. 24:6 2 Kronieken 36	598	Jojakin 3 jaar				
Jeremia	2 Koningen 24:18 2 Kronieken 36	597 586	Sedekia 11 jaar Einde				

Onderwerp: De periode van de ballingschap van Israël en Juda
Bijbelboek: Jeremia, Ezechiël en Daniël
Rode draad: Israël was letterlijk ver van huis, maar God bemoedigt en houdt hen bij de les door profeten.
Doel: Laten zien dat het leven met God niet altijd over rozen gaat.
Soms moeten we dingen leren. Maar Hij laat ons nooit in de steek.

Programmasuggestie:

7. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

8. Introductie (max. 15 minuten)

Zorg voor de nodige ruimte om de volgende discussie te kunnen voeren.
Bespreek kort de volgende vragen, zie ook bijlage 1

Als je christen bent, is het leven altijd makkelijk.

Laat wie het hier mee eens is aan één kant van de ruimte gaan zitten.
De anderen aan de andere kant, wie het niet weet mag in het midden.
Laat uit de twee meningen een paar jongelui toelichten waarom hij/zij deze mening heeft.
Wie nooit moeilijkheden ervaart, kan eigenlijk wel naar huis. Die heeft deze avond niet nodig.

Moeilijkheden zijn onze eigen schuld.

Laat wie het hier mee eens is weer aan één kant van de ruimte gaan zitten.
De anderen aan de andere kant, wie het niet weet mag in het midden.
Laat uit de twee meningen een paar jongelui toelichten waarom hij/zij deze mening heeft.
Kies zelf geen stelling.

God veroorzaakt moeilijkheden in ons leven

Laat wie het hier mee eens is weer aan één kant van de ruimte gaan zitten.
De anderen aan de andere kant, wie het niet weet mag in het midden.
Laat uit de twee meningen een paar jongelui toelichten waarom hij/zij deze mening heeft.
Waarom doet God dit wel/niet.
Kies zelf geen stelling.

9. Neem de studie door vanuit het boekje.

De ballingschap is een situatie waarin door eigen schuld grote moeilijkheden waren ontstaan. Toch was niet iedereen even schuldig. Sommigen waren de

dupe van het gedrag van anderen. De leiders hadden er bv. voor gekozen om bondgenootschappen te sluiten. De koningen lieten afgoderij toe.

God laat dan toe dat zijn volk in gevangenschap weggevoerd wordt. Hij hoopt dat de mensen spijt zullen krijgen van hun ontrouw en bij Hem zullen terugkomen.

God laat zijn volk niet alleen in die periode. Dat is belangrijk om vast te stellen. God is er altijd bij.

10. Tekstkaartjes uitdelen.

Vandaag een bemoedigende tekst, te vinden in bijlage 2.

Nog mooier is het als de jongeren zelf met een 'opkikker' tekst komen. Dus zorg ook voor blanco kaartjes.

11. Afsluiting:

Ter afsluiting lezen over de goede herder vanuit **Ezechiël 34:11-14**. Hier is de belofte dat God zijn schapen zoekt en terugbrengt. Dit beeld kennen we vanuit het nieuwe Testament, maar komt dus uit Ezechiël.

Om op te letten:

Tieners/jongeren hebben net als alle mensen problemen. Maar door alle hormoonwisselingen worden ze vaak extra heftig ervaren en kunnen reacties dus ook heftig zijn. Niet van schrikken dus!

God gebruikt soms moeilijkheden om ons dingen te leren. Hij veroorzaakt ze niet. Maar laat ze wel toe. Maar Gods bedoelingen zijn altijd GOED! Soms is dat moeilijk te begrijpen.

Toon begrip als jongeren daar (nog) niet mee uitkomen.

Het kan zijn dat er tieners zijn die leven met schuldgevoelens en gevoel van falen.

'Het is mijn schuld dat...' Dat kunnen de gekste dingen zijn.

Belicht daarom ruim Gods vergeving en genade. Hij is LIEFDE.

Nodig:

Onderdeel 2 - stellingen

* de stellingen zijn evt. uit te printen middels bijlage 1

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2, zowel ingevuld als blanco.

Als je christen bent,
is het leven altijd makkelijk

Moeilijkheden
zijn
onze eigen schuld

God veroorzaakt moeilijkheden
in ons leven

Bijlage 2

<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>	<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>
<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>	<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>
<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>	<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>
<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>	<p>Dit zegt God, de HEER: Ik zal zelf naar mijn schapen omzien en zelf voor ze zorgen. Zoals een herder naar zijn kudde op zoek gaat als zijn dieren verstrooid zijn geraakt</p> <p><i>Ezechiël 34:11, 12a</i></p>

Dit zegt God, de HEER:
Ik zal zelf naar mijn schapen omzien
en zelf voor ze zorgen.
Zoals een herder naar zijn kudde op
zoek gaat als zijn dieren verstrooid
zijn geraakt

Ezechiël 34:11,12a

Dit zegt God, de HEER:
Ik zal zelf naar mijn schapen omzien
en zelf voor ze zorgen.
Zoals een herder naar zijn kudde op
zoek gaat als zijn dieren verstrooid
zijn geraakt

Ezechiël 34:11,12a

4. Stoere vrouwen en toffe mannen

*Ruth & Ester
Boaz en Mordechai*

Onderwerp: De plaats van vrouwen in Gods plan

Bijbelboek: Ruth en Ester

Rode draad: Ruth is de overgrootmoeder van koning David en daarmee voorouder van Jezus.

Ester redde het Joodse volk tijdens de ballingschap voor hun totale uitroeiing.

Doel: De meiden in het zonnetje zetten en aanmoedigen om hun plek in te nemen.

De rol van jongens/mannen is daarin uiteraard ook van groot belang.

Vooraf:

De boeken Ruth en Ester zijn leuk om te lezen en de moeite waard om door te lezen.

Vraag je jongeren van tevoren om één van de twee boekjes door te lezen.

Programmasuggestie:

12. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen

Lied zingen/bidden

13. Introductie

Spelletje 'handje drukken' tussen de jongens en de meiden (10 minuten)

Ongetwijfeld blijkt hierbij dat de jongens meer spierkracht bezitten dan meiden.

Presenteer de volgende feiten. Laat je jongeren om beurten één feit voorlezen (zie ook bijlage 1). Stel zelf de vragen!

Feiten over vrouwen (2010)

1. Ongeveer 50 procent van de wereldbevolking is vrouw
2. 65 procent van al het werk wordt gedaan door vrouwen
3. Vrouwen verdienen 10 procent van het wereldinkomen
4. Vrouwen hebben 1 procent van alle bezittingen
5. Van alle regeringsleiders op de wereld is 5 procent vrouw
6. Van alle armen op de wereld is 75 procent vrouw
7. Van alle analfabeten op de wereld is 66 procent vrouw
8. Van alle vluchtelingen op de wereld is 75 procent vrouw
9. Vrouwen in Nederland verdienen 20 procent minder dan mannen

Vragen die je n.a.v. deze feiten kunt stellen. (Max. 10 minuten)

* Is er een feit bij dat je verbaast?

* Hoe komt het eigenlijk dat vrouwen een achterstand hebben wereldwijd?
Intelligentie?

Interesse?
Spierkracht?

* Hoe vind je het dat vrouwen een achterstand hebben?

Eerlijk?

Efficiënt?

Uit Punt 3 en 4 kun je aflezen dat vrouwen sterk zijn in delen,
waarschijnlijk omdat ze vaker instaan voor hun kinderen/familie.

* Hoe liggen denk je de verhoudingen in de kerk?

Focus op punt 2,5 en 7

14. **Neem de studie door vanuit het boekje.**

Zet de meiden in 2 groepjes om de vragen over Ruth en Ester te beantwoorden en de jongens in 2 groepjes voor de vragen over Boaz en Mordechai. Zie bijlage 2.

Over Ruth

Ze had iets te geven: liet haar schoonmoeder niet aan haar lot over, koos niet voor zichzelf

Ze was niet lui of afwachtend, maar stak haar handen uit de mouwen

Ze had lef en nam initiatief naar Boaz toe

N.B. Zij komt in het geslachtsregister van Jezus te staan!

Over Boaz

Hij had iets te geven: hij had oog voor de kwetsbare positie van Ruth en gaf voedsel

Hij handelde verantwoordelijk t.o.v. Ruth – bracht hier niet in verlegenheid en regelt officieel hun relatie

Over Ester

Neemt advies aan van zowel haar voogd als de harembaas

Kent haar plaats

Heeft lef

N.B. Ester 9:32 Ester kreeg hier onvoorwaardelijk gezag!

Over Mordechai

Zorgt voor zijn nichtje

Houdt oog op zijn nichtje

Heeft lef (buigt niet voor Haman)

Weet wanneer zijn eigen mogelijkheden stoppen en schakelt Ester in

Bij Romeinen 16 – in rood de vrouwen:

Febe - in dienst van de gemeente (*grieks: diaken*), is velen tot steun geweest (*full timer?*)

Prisca en Aquila, mijn medewerkers in de dienst aan Christus – met hun gemeente aan huis. *Meestal worden mannen als eerste genoemd. Hier niet. Blijkbaar was Prisca belangrijk(er).*

Epenetus - als eerste tot geloof gekomen in Asia

Maria - heeft zich veel moeite getroost

Andronikus en **Junia**, beide apostelen met aanzien (*Junia was vrijwel zeker een vrouw*)

Ampliatius – geliefde in de Here

Urbanus - medewerker

Stachys - geliefde

Apelles - trouwe kerel

Herodion - volksgenoot

Narcissus en huisgenoten - gelovigen

Tryfena en Tryfosa - hebben zich ingespannen voor de dienst aan de Heer, net als Persis

Rufus - gekozen door de Heer en zijn **moeder**, die ook Paulus bemoederde
Asynkritis, Flegon, Hermes, Patrobas, Hermas en de broeders die bij hen samenkwamen

Fylologus en **Julia**, Nereus + **zus**, Olympas en alle heiligen die bij hen samenkwamen

15. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

Een 'vrouwentekst' dit keer. Voor de meide een opsteker en voor de mannen een aanmoediging om ook vrouwen de ruimte te geven.

16. Afsluiting:

Bid vandaag voor vrouwen en mannen wereldwijd. Voor een goede verdeling van werk, erkenning en verantwoordelijkheid.

Bid zo ook voor de kerk.

En bid voor de meiden en jongens van de groep. Dat zij hun talenten en mogelijkheid dapper in zullen zetten!

Tip

Zoek op internet foto's op van bv. de laatste G20 (G20 groepsfoto deelnemers). Dit is een vergadering van de rijkste 20 landen op de wereld. Hang een printje goed zichtbaar op. Het ziet zwart van de herenkostuums!

Om op te letten:

De 'vrouw in de kerk' is in sommige kerken nog steeds een controversieel onderwerp. Het is niet de bedoeling daar in één avond een mening over te vormen. Maar vrouwen vormen zeker 50% van Gods hulptroepen op aarde. Deze studie wil de meiden aanmoedigen om hun plek in te nemen.

Willen meiden meer weten over het onderwerp van de rol van de vrouw in de kerk dan is het boek **Adam, vraag hulp!** van Gerry Velema-Drent, ISBN90-297-1176-0 zeker een aanrader.

Nodig:

Onderdeel 2 – Intro

* Print bijlage 1 uit, laat de tieners om beurten een feit oplezen en hang vervolgens het vel op.

Onderdeel 3 – studie

* Print de vragen voor de groepjes uit middels bijlage 2.

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 3.

Bijlage 1

Feiten over vrouwen anno 2010

1. Ongeveer 50 procent van de wereldbevolking is vrouw
2. 65 procent van al het werk wordt gedaan door vrouwen
3. Vrouwen verdienen 10 procent van het wereldinkomen
4. Vrouwen hebben 1 procent van alle bezittingen
5. Van alle regeringsleiders op de wereld is 5 procent vrouw
6. Van alle armen op de wereld is 75 procent vrouw
7. Van alle analfabeten op de wereld is 66procent vrouw
8. Van alle vluchtelingen op de wereld is 75 procent vrouw
10. Vrouwen in Nederland verdienen 20 procent minder dan mannen

Bijlage 2

Groepje 1 - Meiden: Wat maakt Ruth bijzonder?

Ruth 1:1-19

.....

Ruth 2:2-12

.....

Ruth 3:1-10

.....

.....

Groepje 2 - Jongens: Boaz... Wat valt je op aan hem?

Ruth 2:3-15,19

.....

Ruth 3:8-14

.....

Ruth 3:15

.....

Ruth 4:1-10

.....

.....

Groepje 3 - Meiden: Wat maakt Ester bijzonder?

Ester 2:1-18

.....

Ester 3:13-4:5

.....

Ester 4:10-17

.....

Ester 5:1-8

.....

Ester 7:1-4

.....

Ester 9:29-32

.....

Groepje 4- Jongens: Mordechai. Wat weten we van hem?

Ester 2:5-7,

Ester 2:10,11

.....

Ester 3:2

.....

Ester 3:13-4:2

.....

Ester 4:14

.....

Ester 10:3

.....

Bijlage 3

<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>	<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>
<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>	<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>
<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>	<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>
<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>	<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen.</p> <p><i>Spreuken 31:30</i></p>
<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid</p>	<p>Charme is bedrieglijk en schoonheid</p>

vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen. <i>Spreuken 31:30</i>	vergaat, maar een vrouw met ontzag voor de HEER moet worden geprezen. <i>Spreuken 31:30</i>
--	--

5. Ik zie, ik zie ...

Over profetie

Onderwerp: Profetie, in het bijzonder profetieën omtrent de geboorte van Jezus
Bijbelboek: Diverse profeten uit het Oude Testament
Rode draad Profeten voorzagen de komst van Jezus. Zo konden de mensen Hem herkennen.
Doel: Uitleg wat profetie is
 Laten zien dat Jezus aangekondigd was.

Vooraf:

Dit programma leent zich voor een kerstviering.

Als je het daarvoor gebruik, leg dan de nadruk op de profetieën omtrent Jezus' geboorte.

Zorg dan natuurlijk ook voor een gezellige kerstsfeer en wat lekkers.

Programmasuggestie:

17. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
 Lied zingen/bidden

18. Introductie

Doe het spelletje: Ken je mijn vriend?

Eén van de jongeren gaat even uit de ruimte. De rest neemt één persoon in gedachten die iedereen kent (kan iemand van tv zijn, een popster, de predikant, persoon uit de Bijbel – noem maar op). En bedenk 2 hints. Degene die eruit gegaan is wordt teruggehaald. Door middel van vragen stellen moet hij/zij raden wie de rest in gedachten heeft. De vragen mogen alleen met ja of nee beantwoordt worden. Neem een tijdslimiet van 5 minuten. Na 3 minuten mag de eerste hint gegeven worden, na 4 minuten de tweede.

Als de 'vriend' geraden is binnen 5 minuten, kan beloond worden met iets lekkers.

De link naar het onderwerp is dat Jezus te herkennen was als de beloofde Messias doordat de profeten allerlei informatie gegeven hadden.

19. Neem de studie door vanuit het boekje.

De studie begint met allerlei zaken waardoor mensen vat op de toekomst en het onbekende willen krijgen. Voorbeelden zijn horoscopen, waarzeggers,

mediums die geesten raadplegen, het ouijabord (glaasje draaien). Mogelijk dat jongeren zelf met het een of ander ervaring hebben.

De Bijbel is helder: Wendt je alleen tot God. Deuteronomium 18:9-15 is erg duidelijk!

Ongetwijfeld komen er vragen, bv. naar helderziendheid. Sommigen zeggen dat het een gave van God is. Maar het Bijbelgedeelte laat geen ruimte voor enig alternatief.

Ongetwijfeld hebben jongeren uit de groep met het een of ander te maken gehad. Benadruk vergeving en een nieuwe start. Las zo nodig een moment van gebed in om zaken te belijden.

Dan het positieve gedeelte. Dankzij de profeten is er zicht op de toekomst. Profetie draait altijd om God en Jezus. Dankzij profetie was Jezus herkenbaar. Hij is niet zomaar iemand die iets beweert over Zichzelf.

Kansberekening

De kans dat het toeval is dat Jezus beantwoordde aan al deze profetieën is nihil.

Peter Stoner (1888-1980) maakte de kansberekening die in het boekje weergegeven wordt. Hij was niet zomaar iemand. Hij was voorzitter van de Faculteiten Mathematica en Astronomie aan het Pasadena City College tot 1953, en Voorzitter van de Afdeling Wetenschap aan het Westmont College van 1953 tot 1957.

In 1944 publiceerde hij zijn onderzoeksresultaten in "*Science Speaks: Scientific Proof of the Accuracy of Prophecy and the Bible*" ("De wetenschap spreekt: Wetenschappelijk bewijs voor de nauwkeurigheid van profetie en de Bijbel").

Namen van profeten

Behalve de geijkte namen van profeten kan ook Abraham genoemd worden (Genesis 20:7); Mozes (Numeri 34:10); David (in de Psalmen is veel profetie, bv. Ps. 69, 40); Mirjam (Exodus 15:20), Hulda (2 koningen 22:14), Debora (Rechters 4:4)

Nieuwe Testament: Hanna (Lucas 2:36); Barnabas, Simeon die Niger werd genoemd, Lucius de Cyreneër, Manaën, een jeugdvriend van de tetrarch Herodes, en Saulus (Handelingen 13:1); de 4 ongehuwde dochters van Filippus (Handelingen 21:9).

Het zijn er heel veel!

Profetieën over Jezus

In bijlage 1 staan de profetieën over Jezus op (kerst) sterren. Zorg dat er voor iedereen een ster is.

Bedenk samen iets wat je ermee kunt doen (bv. in de kerk hangen met de kerstdienst, een kerstboom ermee versieren, gewoon boven het bed hangen).

20. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

2b is een Kerstversie, met sterretje.

21. Afsluiting: lees Jesaja 11 als slot

Om op te letten:

Bij dit onderwerp komen ook occulte zaken ter sprake. Dat roept soms angsten op. Wees daarom als leiding **nuchter**. Jezus kwam zoals beloofd (daarover gaan juist de profetieën) - alle machten en krachten zijn onder Jezus voeten (Efeziërs 2). Satan kan ons niks meer maken. Bij Jezus zijn we veilig!

Dat neemt niet weg dat je **zorgvuldig** moet zijn. Als jongeren met occulte spelletjes in aanraking zijn geweest is goede nazorg soms geboden. Dat hoeft niet perse ter plekke, maar check hoe ze erin zitten.

Profetie heeft een ondoorzichtige kant. Wanneer is iets echt van God, wanneer is het menselijk? Dit zijn geen nieuwe vragen! In Deuteronomium wordt deze vragen al gesteld.

Hierbij enkele ijkpunten die je als leider wellicht behulpzaam zijn.

- Profetie komt altijd uit (zie Deuteronomium 18:22)
- Profetie is concreet en helder, goed te begrijpen (zie 1 Korintiërs 14:1-8,16,19)
- Profetie draait om God/Jezus (Openbaring 19:10)
- Profetie is tot opbouw, troost en bemoediging van de gemeente

Nodig:

Onderdeel 2 – Intro

- * een stopwatch
- * kaartjes om de hints op te schrijven
- * beloning

Onderdeel 3 – bespreking van de studie

- * Print middels bijlage 2 voldoende sterren uit voor alle deelnemers. Doe dat op wit 150 grams papier.

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

- * De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2. 2a is een gewone versie, 2b voor Kerst!

Bijlage 1

Genesis 3:15

.....

.....

.....

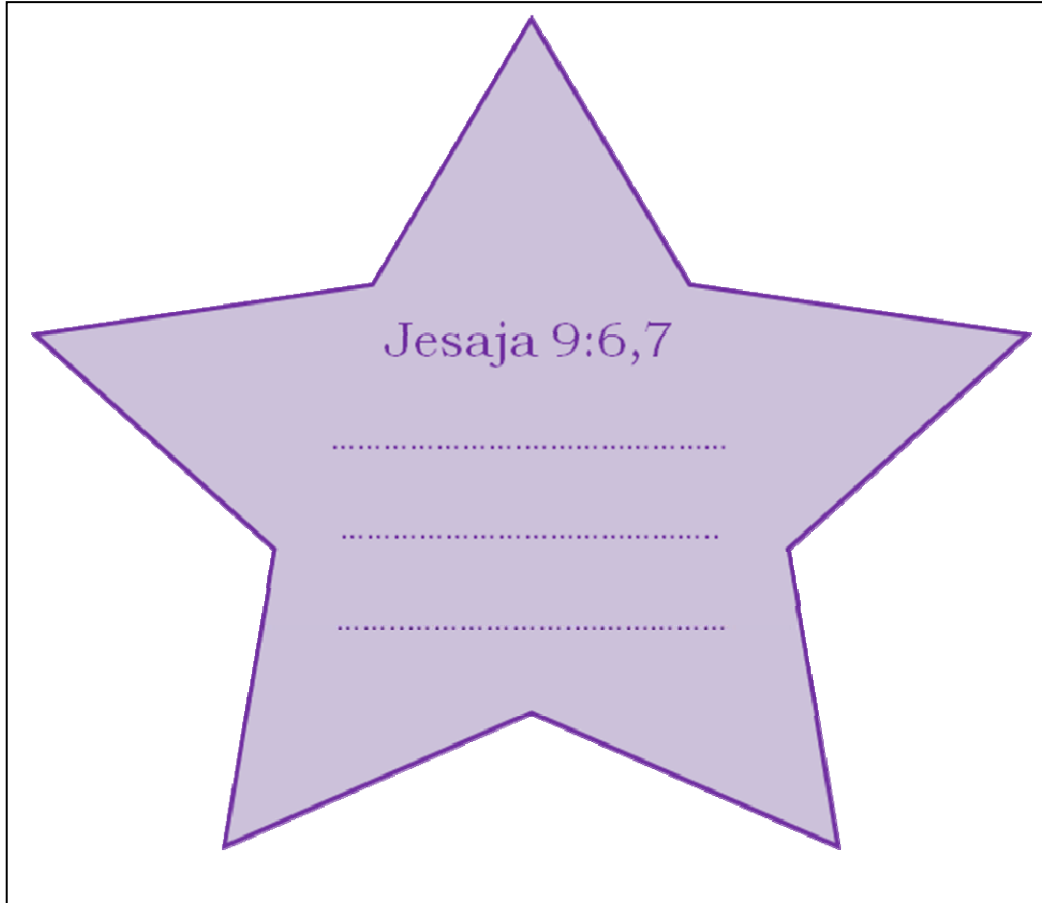
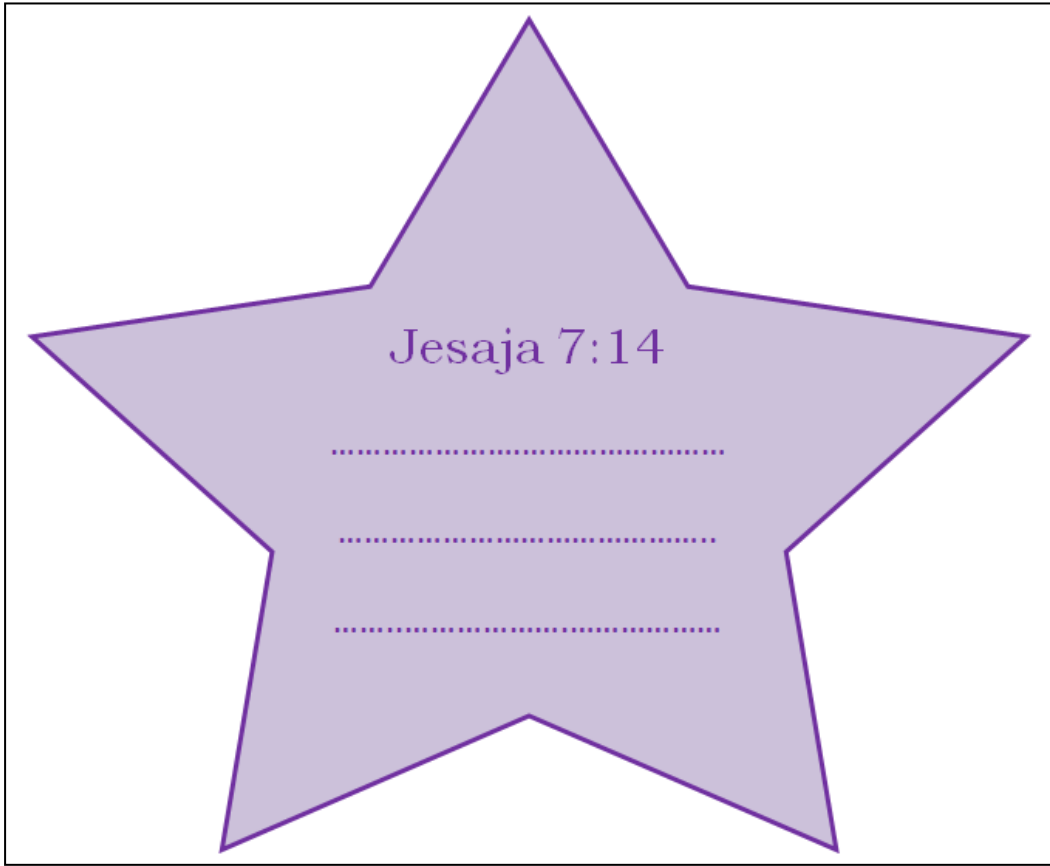

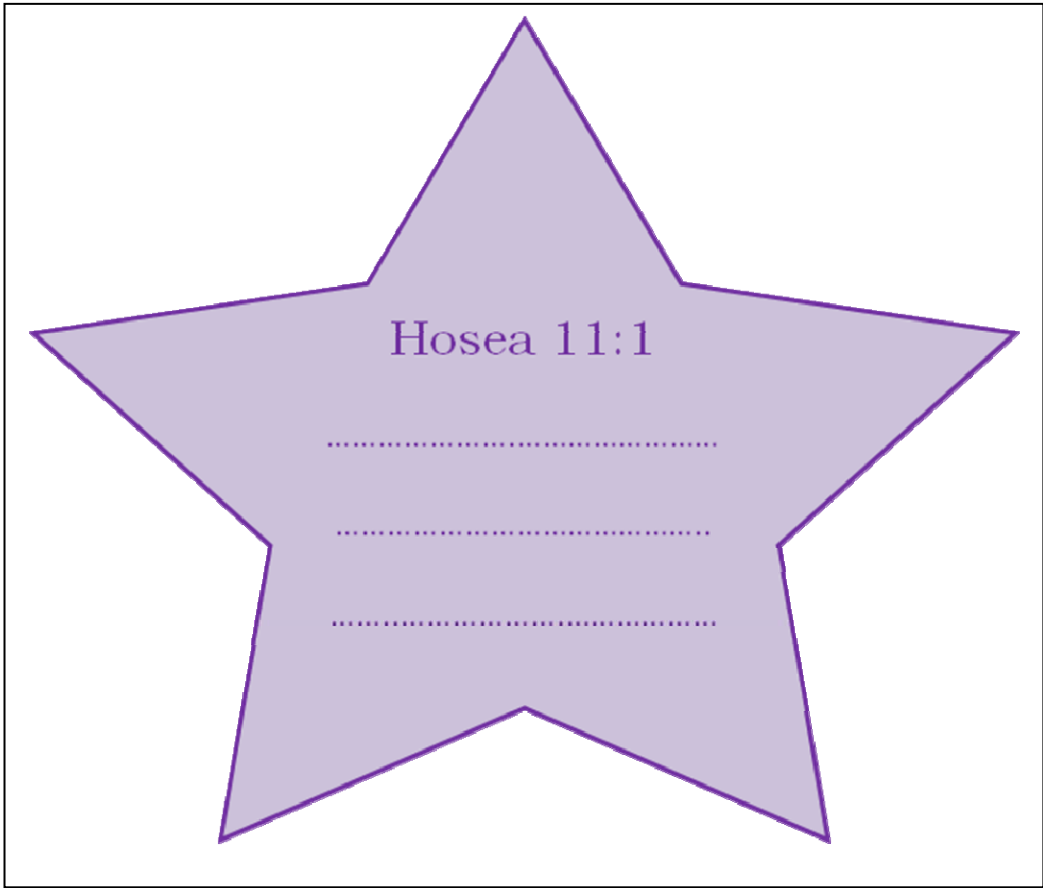
Genesis 12:1,2

.....

.....

.....

Bijlage 2 a

<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>

--	--

Bijlage 2 b

<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p> 	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p> 	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p> 	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p> 	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p> <p><i>Openbaring 19:10b HB</i></p>
<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p>	<p>De kern van alle profetie is het getuigenis van Jezus</p>

Openbaring 19:10b HB

Openbaring 19:10b HB

6 God heeft de regie

Puzzelen op profetie

Onderwerp: Profetie

Bijbelboek: Daniël

Rode draad: In tijden dat de draad van Gods geschiedenis met de mens zoek lijkt, geeft Hij Daniël een verrassend kijkje op zijn nauwkeurige klok

Doel: Ontdekken: God heeft zijn eigen precieze tijdsplanning
Wereldmachten lijken groots maar zijn in dienst van God

Programmasuggestie:

22. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

23. Introductie

Pak de kranten van de afgelopen week en bekijk (evt. in kleine groepjes) wat er op nationaal en internationaal niveau besproken/besloten is.
Denk aan armoedebestrijding, milieuafspraken, antiterreur maatregelen, verkiezingen
Welke houding spreekt eruit?
Hebben wereldleiders echt macht?

Uit de studie komt naar voren dat alle macht van God komt en dat Hij bepaalt wie wanneer en waar regeert. En hoe alles afloopt.

24. Neem de studie door vanuit het boekje.

Om profetie te begrijpen is de uitleg van het profetisch perspectief heel belangrijk. In welke situatie zit de profeet als hij profeteert. Wat ziet hij en over welke tijd gaat het?

In Daniël 2 leeft Daniël onder het bewind van een Babylonische koning en ziet de toekomst van dat rijk. Het gouden hoofd staat behoorlijk op de voorgrond. In de verte ziet hij Gods koninkrijk. In Daniël 7 en 8 is de situatie anders: het Babylonisch rijk taant. In hoofdstuk 9 is het bewind van de Meden aangebroken. In 10-12 komen de Perzen en Grieken eraan.

Er komt dus steeds meer info over de toekomst bij. En het verleden vervaagt. Zo vult de ene profetie de andere aan. Ook Openbaring valt hier naast te leggen. Dezelfde taal en beelden worden gebruikt.

D.m.v. bijlage 1 kun je laten zien hoe die focus verschuift. Iedereen zal zich kunnen voorstellen dat het poppetje vanaf berg 2 iets anders ziet, dan vanaf berg 1.

Bijlage 2 laat eigenlijk hetzelfde zien, maar ziet er nogal wat ingewikkelder uit. De profetieën uit Daniël zijn in schema gezet. Hoewel er andere schema's denkbaar zijn (profetie is niet altijd zo helder), zie je de focus verschuiven. In Openbaring verschuift de focus nog verder: Johannes leeft onder het Romeinse Rijk en zijn zicht gaat tot naar de details van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Voor Daniël was dat nog 'ver achter de bergen'. Er ligt veel tussen. Maar Johannes ziet die tijd als nabij.

Beoordeel voor jezelf of het zinvol is om het schema te laten zien. Voor sommige jongeren is zoiets over de top, anderen maakt het nieuwsgierig.

25. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 3 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

26. Afsluiting: Vraag of er onderwerpen zijn om voor te bidden.

Tip: De eindtijdprofetieën zijn vaak interessant voor jongeren. Het is spannend. Daniël tipt wel het een en ander aan, maar Openbaring geeft hierover meer info. In deel 6 van Maatwerk komen de eindtijd profetieën aan de orde. Alvast om naar uit te kijken.

Om op te letten:

Niet iedereen zal dit onderwerp erg waarderen. Het is best ver van ons bed. Zowel Daniël in zijn situatie van toen, als zijn profetie die deels gaat over de 'eindtijd'. Het slot is daarom belangrijk. De jongeren kunnen er nu misschien nog niet zoveel mee, maar dat komt wel!

Nodig:

Onderdeel 2 - Intro

* kranten van afgelopen week

Onderdeel 3 – bespreking studie

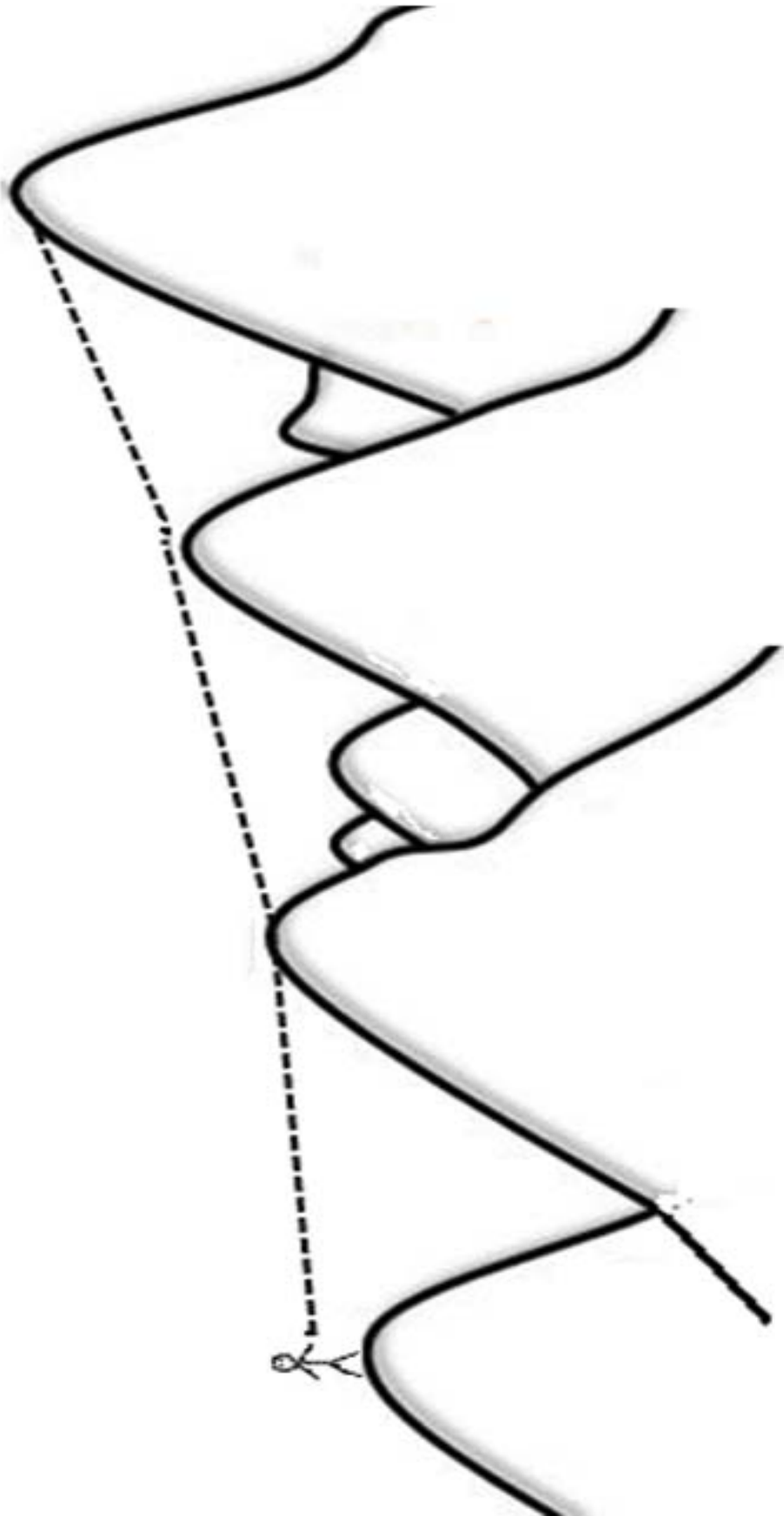
* Print bijlage 1 en indien gewenst bijlage 2 uit

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 3

Bijlage 1

Bijlage 2

Daniël 2	Daniël 7	Daniël 8	Daniël 9	Daniël 10-12	Openbaring
<p>Droom Nebukadnessar Het gouden beeld</p> <p>604 vChr.</p> <p>Daniël legt uit 4 wereldrijken en verv. eeuwig Koninkrijk</p>	<p>Droom van Daniël 4 dieren uit de zee</p> <p>1^e jr Belsassar 556 vChr</p> <p>omstander legt uit (7:16) 4 koninkrijken, verv. eeuwig koninkrijk</p>	<p>Visioen van Daniël Ram en geitenbok</p> <p>3^e jaar Belsassar, 554 vChr.</p> <p>Uitleg door Gabriël(8:16) tijd van het einde (8:17) 3 rijken, verre toekomst (8:26)</p>	<p>Helder inzicht, visioen De 70 weken</p> <p>1^e jr Darius de Meed 538 vChr.</p> <p>Uitleg door Gabriël(9:22)</p>	<p>betrouwbaar bericht Een grote strijd</p> <p>3^e jaar koning Cyrus 536 vChr.</p> <p>Uitleg door visioen Eind van de tijd, betreft Israël (10:14)</p>	<p>Visioen Johannes</p> <p>Ttv Rom. Keizers ± a.d. 70</p> <p>Wat binnenkort gebeurt (1:1)</p>
Goud = <u>Babel</u> olv Nebukadnessar (38)	Leeuw *)				
Zilver Ander koninkrijk, minder machtig	Beer *)	Ram 2 horens: <u>Meden & perzen</u>	Ballingschap voorbij 70 jaarweken zijn vastgesteld v.a. het woord dat is uitgegaan	Ttv strijd tegen Perzië; strijd tegen Griekenland a.s Nog 3 koningen, 4 ^e machtig	
Brons Ander koninkrijk, minder machtig	Panter *)	Bok: Griekenland 1 koning: Alexander de Grote verv. 4 kleinere koninkrijken olv Ptolemeüs; Seleucus; Cassander; Lysimachus		Heldhaftige koning Rijk in vieren	
IJzer koninkrijk, hard als ijzer Ijzer met leem, verdeeld, minder sterk	monster, afschrikwekkend ijzeren tanden 10 horens 3 ten val – kleine hoorn, grootspraak , onderdrukking heiligen ged. 3½ tijden (7:24,25)	Romeinse Rijk De horens Meedogenloze koning: verderf, verwoesting heiligdom; onderdrukking volk v.d. heiligen, hoogmoed (23-25a) 2300 dagen (± 7 jr)	toekomstig vorst brengt verderf, bondgenootschap, 1 (jaar)week lang. De helft van de week: offers verhinderd, verwoesting brengende gruwel totdat ...	Uitgebreide beschrijving strijd (hfst. 11) Ontwijding tempel, verwoestingbrengend afgodsbeeld (31-35) Hoogmoed, lastering Hoe lang? 3½ tijden; 1290 dagen (=3½ jr) va. verwoestend beeld. Gelukkig wie het dan nog 45 dagen redt (12:11,12)	Beest 10 horens met eigenschappen van beer, leeuw en panter ..... Grootspraak, godslastering, oorlog tegen Israël 42 mnd lang (=3½jaar) Verering v.h. beest.
Een steen die losraakt zonder mensenhanden. Eeuwig koninkrijk (2:44,45)	Oude van dagen, boeken Einde kleine hoorn (7:9-11) De Zoon des mensen 7:14,26,27	Vernietiging van slechte koning	Het aangekondigd einde van de verwoesting (9:27b)	Dan vindt hij zijn einde (11:45). Grote verdrukking, in die tijd....zal je volk worden gered (12:1) Opstanding . 12:4 verzegel dit boek tot de eindtijd	Tijd voor oordeel over de aarde (15,16) Val 'Babylon' (17-19)) Opstanding (Op. 20) Einde aarde & hemel Oordeel grote troon (20) Nieuwe hemel en aarde (21) Op. 22:10 tijd nabij!!!

Bijlage 3

<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>	<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>
<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>	<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>
<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>	<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>
<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>	<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>

<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>	<p>God zet koningen af en stelt koningen aan Hij geeft de wijzen hun wijsheid en de verstandigen hun kennis. Hij onthult diepe, verborgen dingen</p> <p><i>Daniël 2:21,22a</i></p>
--	--

7 Met God door dik en dun

Over emoties

<p>Onderwerp: Emoties Bijbelboek: Psalmen Rode draad Van alle tijden Doel: Nut van emoties inzien: ze helpen je door de hobbels van het leven heen. Leren om je emoties met God te delen.</p>

Programmasuggestie:

27. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

28. Introductie – de bus, een lekker emotiespel

Er worden stoelen neergezet in de vorm van een bus.

Vooraan zit één van de jongeren als de chauffeur. Deze bestuurt zijn bus, trekt op en stopt. Hij/zij laat een voor een de andere jongeren binnen. Ieder komt met een zelf verzonnen emotie de bus binnen, waarna iedereen in de bus deze emotie overneemt inclusief de chauffeur. De bus gaat weer rijden, stopt, en de volgende stapt in.

Emoties kunnen zijn: vrolijk, verdrietig, verliefd, boos, angstig, verwonderd, ontzet enz. De jongeren weten er wel raad mee.

Zorg dat er geweldig overdreven wordt.

Speel het spel maximaal 15 minuten. Als iedereen erg enthousiast is, kun je het na afloop van het programma nog eens spelen.

29. Neem de studie door vanuit het boekje.

Over emoticons – jongeren zijn goed ingewerkt op het gebied van hun emoties. D.w.z. op hun digitale netwerken. Een kleine greep emoticons hieronder – er zijn ontelbare varianten!

:-) of :)	blij
:-D	glimlach, lachend
:-(of :(	verdrietig
:'-(of :'(	huilend

:~P	grappend wordt ook vaak gebruikt als iets ironisch bedoeld is
;~P	ironische knipoog
;~) of ;)	knipogend
:~@ of :~@ of >~{(of >~{	boos
:~ of :~	geschokt, emotioneel of neutraal
:~S	verward, perplex, beledigd
:~O	verbaasd, geschrokken

Maar emoticons op Hyves is soms wel een beetje anders dan emoties in het echte leven.

Benadruk dat emoties beleven gezond is.

Mensen die lachen leven langer. Als je lacht maken de hersenen een stofje aan wat kalmerend en pijnstillend werkt. Waarschijnlijk beïnvloedt het ook het afweersysteem.

Huilen maakt dat je hartslag en bloeddruk daalt en stress afneemt.

Met boosheid lucht je je hart over wat je tegenvalt. Het onderdrukken van woede heeft slechte gevolgen voor de gezondheid. Wel is natuurlijk belangrijk dat boosheid op een beetje aardige manier geuit wordt.

Schrik of angst maakt dat er stofjes vrijkomen waardoor we onze energie kunnen gebruiken om bv. te vluchten.

Verbazing en verwondering zetten de luike van je verstand en fantasie open. Ze geven hoop!

30. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 1 vind je de pagina met de ‘Tekst om in je hart te bergen’.

31. Afsluiting: Kijk of je samen tot een soort Psalm kunt komen. Het is een oefening in het onder woorden brengen van wat je voelt en beleeft. Maak briefjes met opdrachten: (zie bijlage 2)

- Ik vind het moeilijk dat .....
- Wat ik geweldig aan God vind .....
- Ik ben teleurgesteld over .....
- Ik ben blij met .....
- Ik ben verdrietig over .....
- Ik ben enthousiast over .....
- Ik ben moe van .....
- Wilt U me helpen met .....
- Ik bid U voor .....
- Ik bedank U voor .....
- Ik maak me zorgen over .....
- Ik zie uit naar .....

Laat de groep deze individueel of in tweetallen invullen. Verzamel de briefjes na 5 minuten in een schaal en laat er een aantal voorlezen als afrondingsgebed.

En zing nog een mooi lied!

Om op te letten:

Niet iedereen kan even veel met emoties.

Als er jongeren bij zijn met autistische kenmerken kan het zijn dat ze emoties niet/minder goed begrijpen. Informeer zo nodig bij de ouders wat deze jongeren wel/niet snappen. Het kan betekenen dat je extra uitleg moet geven.

Ook onder de andere jongeren zul je grote verschillen hebben. Er zijn super-emotionele extroverte mensen en anderen die meer met hun verstand doen en introvert zijn.

Heel extreem je gevoelens beleven is niet altijd fijn of handig. Als iemand heel down en verdrietig, enorm boos of extreem vrolijk kan zijn, kan hij/zij zich een buitenbeentje voelen.

Maar ook onderkoelde gevoelens zijn niet handig. Want het beleven van emoties is een hulp in het leven.

Centraal mag staan dat God ons accepteert zoals we zijn, dat emoties nuttig zijn en dat Gods Geest ons leidt naar een evenwichtig leven. Juist omdat we alles bij God kwijt kunnen!

Nodig:

Onderdeel 4 - tekstkaartjes.

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 1

Onderdeel 5 – Afsluiting

* De opdrachten zijn te printen middels bijlage 2

Bijlage 1

<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>	<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>
<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>	<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>
<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>	<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>
<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>	<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>
<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>	<p>Voor de HEER wil ik zingen zolang ik leef, een lied voor mijn God zolang ik besta.</p> <p><i>Psalm 104:33</i></p>

Voor de HEER wil ik zingen zolang ik
leef,
een lied voor mijn God zolang ik
besta.

Psalm 104:33

Voor de HEER wil ik zingen zolang ik
leef,
een lied voor mijn God zolang ik
besta.

Psalm 104:33

Bijlage 2

<p>Ik vind het moeilijk dat .....</p>	<p>Wat ik geweldig aan God vind .....</p>
<p>Ik ben teleurgesteld over .....</p>	<p>Ik ben moe van .....</p>
<p>Ik ben boos over .....</p>	<p>Ik ben blij met .....</p>
<p>Ik ben verdrietig over .....</p>	<p>Ik ben enthousiast over .....</p>
<p>Wilt U me helpen met .....</p>	<p>Ik bedank U voor .....</p>
<p>Ik maak me zorgen over .....</p>	<p>Ik zie uit naar .....</p>

Onderwerp: Groeien in het geloof

Bijbelboek: Brief van Paulus aan de Kolossenzen

Rode draad Als we Christus aanvaard hebben is het de bedoeling dat Hij in ons tot volheid komt.

Doel: Motiveren om de relatie met Christus uit te bouwen en daar een stap in te zetten

Programmasuggestie:

32. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

33. Introductie

Zet van tevoren wat lekkere ongezonde en wat gezonde hapjes op tafel.
En laat iedereen de quicktest *Lekker gezond* invullen
3x antwoord 2 is uiteraard de gezondst mogelijke uitslag

Als je gezond door het leven wilt gaan, moet je daar iets voor doen.
In je geestelijk leven geldt dat ook. Je bent wat je eet.

34. Neem de studie door vanuit het boekje.

De mensen in Kolosse hadden een goede start gemaakt. Ze geloven in Jezus Christus. Voor hun eeuwig behoud zitten ze er warmpjes bij (Kol. 1:5). Maar daarmee zijn ze niet klaar. Want God wil dat ze groeien in kennis van Hem.

Belangrijk:

Kennis is in dit verband niet een hoofdzaak maar een hartzaak.

Als je een goede vriend hebt weet je hoe hij/zij denkt en voelt. Dat is 'kennen'.

Als je Gods wil leert kennen, dan wordt het (Hij) deel van jezelf. Hij wil in ons wonen.

Belangrijk is dat iedere jongere gaat beseffen dat het om die groeiende relatie met God gaat en dat ze daarin gaan investeren.

De tips van Paulus praktisch maken:

Ad 1 Je kunt blijkbaar op een ander pad gaan dan dat van Christus. Je kunt Hem loslaten in je hart terwijl je voor het oog er nog wel bij bent. Dat is link.
Dan ben je onverschillig.

Wortelen = hechten, dat gebeurt door met elkaar om te gaan in lief en leed.
Gebed speelt een belangrijke rol.

Leuke opsteker: De sterkste wortels zijn die van planten die het zwaar hebben gehad door droogte. De wortels gaan dan dieper. De planten/bomen zijn beter gevestigd.

Ad 2. Mooie theorieën – de wereld is er vol mee. Er zijn ook mooie christelijke theorieën. Hoe onderscheid je of ze oké zijn? De beste check is of je door je

ermee bezig te houden op de Here Jezus aangroeit. Zo niet, dan zijn ze hol (zelfs als ze erg veel waarheid bevatten, denk bv. aan de Farizeeën).

Ad 3. Spreekt waarschijnlijk voor zich.

Ad 4: Bijbel lezen, zingen, vermanen/vermaand worden. Een kerkdienst of een avondje Bijbelstudie is dus zo gek nog niet.

35. Tekstkaartjes uitdelen. Zie bijlage 2.

36. Afsluiting: Bid voor de 'goede voornemens'. Dank God voor de Here Jezus.

Tip

Doelen worden vaak te vaag geformuleerd. Als je echt iets wilt veranderen is het slim om SMART doelen stellen. SMART staat voor: Specifiek; Meetbaar; Acceptabel; Realistisch en Tijdgebonden.

Zo is de kans groter dat er in de praktijk iets van goede voornemens terecht komt. In deze studie is deze methode aangetipt.

Om op te letten:

De bedoeling is dat we Gods volheid in ons leven opnemen. Dat is niet een kunstje wat we kunnen aanleren door een aantal 'do's en een aantal 'dont's' (dat is religie). Het is GóD die in ons wil wonen door de Here Jezus. Wees daar heel duidelijk in. Wel kunnen we keuzes maken waardoor we God *gelegenheid* geven om in ons te wonen.

Nodig:

Onderdeel 2 - Intro

- * Lekker én gezonde hapjes, denk aan stukjes wortel, worst, bloemkool, spekjes, chocola
- * De Quicktest is uit te printen middels bijlage 1
- * Voldoende pennen

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

- * De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2

Bijlage 1
Quick-test

Lekker gezond !

Ik eet het liefst

- 1 snoep
- 2 fruit
- 3 snacks uit de frituur

Mijn lievelingshap is

- 1 een Hamburger met mayo
- 2 een rauwkostsalade
- 3 chocola

De leukste bezigheid in mijn vrije tijd

- 1 gamen
- 2 sporten
- 3 met chips & cola achter een film

Quick-test

Lekker gezond !

Ik eet het liefst

- 1 snoep
- 2 fruit
- 3 snacks uit de frituur

Mijn lievelingshap is

- 1 een Hamburger met mayo
- 2 een rauwkostsalade
- 3 chocola

De leukste bezigheid in mijn vrije tijd

- 1 gamen
- 2 sporten
- 3 met chips & cola achter een film

Bijlage 2

<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>	<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>
<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>	<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>
<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>	<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>
<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>	<p>Want in Jezus is de goddelijke volheid lichamenlijk aanwezig. En omdat u één bent met Hem, het hoofd van alle machten en krachten, bent ook u van die volheid vervuld</p> <p><i>Kolossenzen 2:9,10</i></p>

Want in Jezus is de goddelijke volheid
lichamelijk aanwezig.
En omdat u één bent met Hem,
het hoofd van alle machten en
krachten,
bent ook u van die volheid vervuld

Kolossenzen 2:9,10

Want in Jezus is de goddelijke volheid
lichamelijk aanwezig.
En omdat u één bent met Hem,
het hoofd van alle machten en
krachten,
bent ook u van die volheid vervuld

Kolossenzen 2:9,10

9. Heilige binken

Jij bent een tempel

Onderwerp:	Ons lichaam als tempel van God
Bijbelboek:	1 en 2 Korintiërs
Rode draad	De tempel in Jeruzalem is nu niet het centrum van de dienst aan God. Dat zijn wij als gelovigen zelf omdat de Geest in ons woont. Dat maakt ons heiligen.
Doel:	Ontdekken wat heiliging is en daar een stap in maken. Ontdekken dat geloven ook over je lijf gaat.

Programmasuggestie:

37. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

38. Introductie

Koop een aantal jongerenbladen. Ook kranten en tijdschriften kunnen dienst doen. Laat je jongeren 5 minuten bladeren en zoeken naar opmerkelijke berichten.

Maak daar een collage van.

De overgang naar het onderwerp: Korinte was een samenleving zoals wij die kennen.

Lees vervolgens de inleiding op de brieven aan Korinte voor. Zou hun wereld veel anders zijn dan die van ons?

39. Neem de studie door vanuit het boekje.

Door de Here Jezus zijn we ineens heilig. Net als de voorwerpen uit het oude Testament, de priesters enz. Deze werden heilig door bv. offers.

We zijn niet heilig omdat we zo goed leven. De opzet van de brief is andersom: omdat we heilig zijn, gaan we goed leven.

Om te doen. Zorg voor een flinke spiegel, z.m. een passpiegel. Plak er een aureooltje op (zie bijlage 1). Laat de jongeren zichzelf aankijken, één voor één. Zeg tegen iedereen "Kijk jezelf aan. Je bent geheiligd, je bent helemaal oké door wat Jezus voor je deed."

40. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

41. Afsluiting:

Laat iedereen het punt waar hij/zij mee aan de slag wil in zijn leven op een briefje schrijven met een aureooltje.

Bid daar in het algemeen voor. Maar misschien zijn er ook jongeren die willen vertellen wat ze opgeschreven hebben.

Bid om de kracht van de heilige Geest die in ons woont en werkt!

Om op te letten:

Negatieve dingen plakken makkelijker aan ons dan positieve. Daarom is het heel belangrijk het positieve bericht: 'je bent heilig' te benadrukken, bij iedereen.

Nodig:

Onderdeel 2 - Intro

- * Groot vel papier
- * Lijm
- * Kranten en tijdschriften

Onderdeel 3 - bespreking

- * Flinke spiegel
- * Print het aureool uit middels bijlage 1, plak het op de spiegel

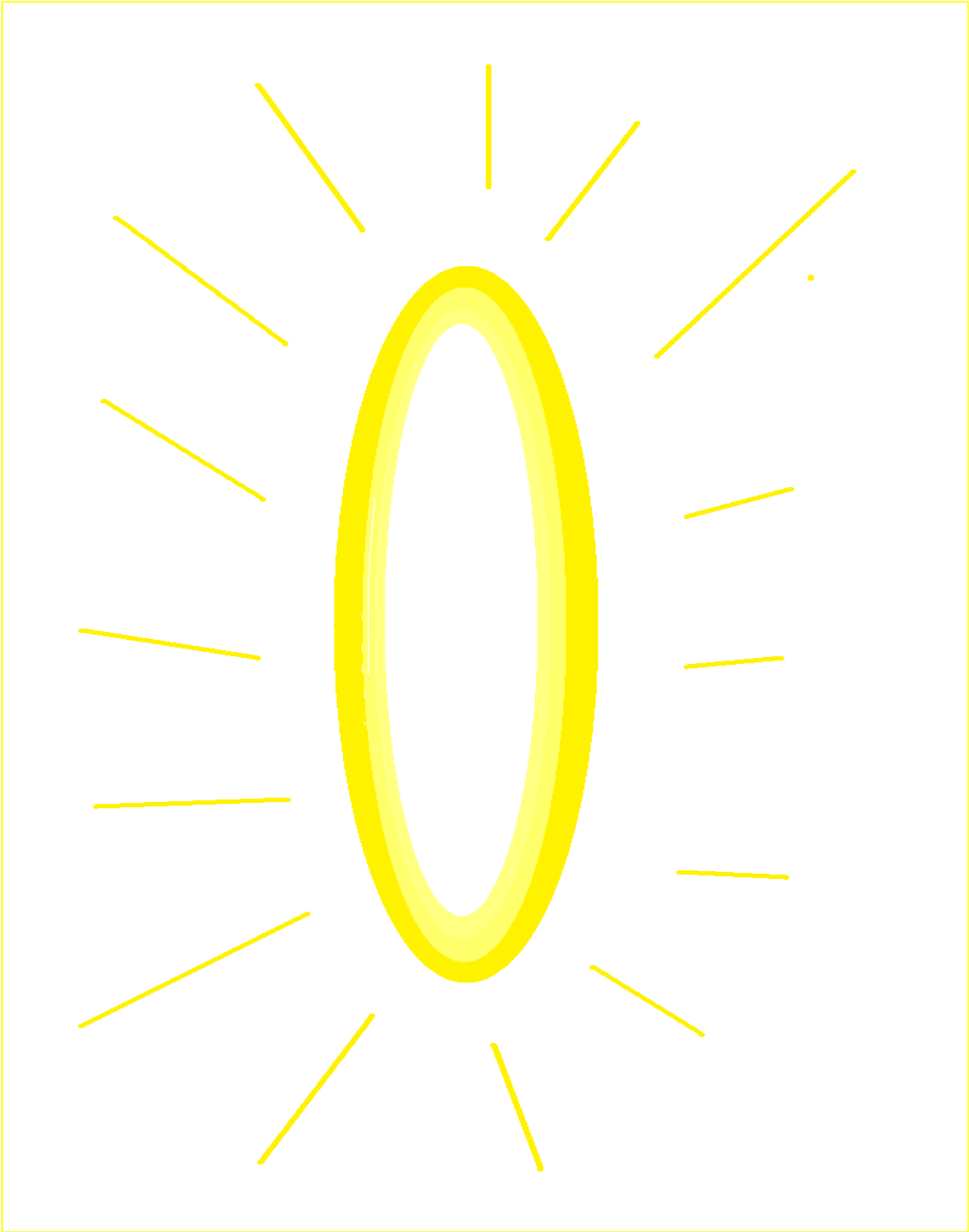
Onderdeel 4 - tekstkaartjes

- * De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2

Onderdeel 5 –afsluiting

- * Print de 'stoere keuze' kaartjes met de aureooltjes middels bijlage 3.

Bijlage 1

Bijlage 2

<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>	<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>
<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>	<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>
<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>	<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>
<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>	<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>

<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>	<p>Of weet u niet dat uw lichaam een tempel is van de heilige Geest, die in u woont en die u ontvangen hebt van God, en weet u niet dat u niet van uzelf bent?</p> <p>U bent gekocht en betaald, dus bewijs God eer met uw lichaam.</p> <p><i>1 Korintiërs 6:19,20</i></p>
--	--

Bijlage 3

<p>Mijn stoere keuze:</p> 	<p>Mijn stoere keuze:</p>
<p>Mijn stoere keuze:</p> 	<p>Mijn stoere keuze:</p>
<p>Mijn stoere keuze:</p> 	<p>Mijn stoere keuze:</p>
<p>Mijn stoere keuze:</p> 	

10 . Talentenjacht

Gaven

Onderwerp: Gaven

Bijbelboek: 1 Korintiërs 12-14 en andere Bijbelgedeelten.

Rode draad: Jezus gaf zijn leerlingen de opdracht om het evangelie de wereld in te brengen.

Om dat te kunnen bewerkstelligen gaf Hij met Pinksteren de Heilige Geest – inclusief gaven - aan de gelovigen. En vervolgens aan iedereen die tot geloof komt.

Doel: Zicht krijgen op waarom God speciale gaven geeft. En kijken wat de eigen gaven (kunnen) zijn. .

Programmasuggestie:

42. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen

Lied zingen/bidden.

Introduceer als het kan vast het thema: Wie speelt de gitaar? Wie kan het wel? En wie gaat het zeker niet doen?

43. Introductie - het 'Wie klaart de klus'- spel (10 à 15 minuten)

Leg uit dat Jezus een hele grote opdracht aan de gelovigen heeft nagelaten. (Welke? Zie Matteüs 28:19,20) Daar hebben we elkaar hard bij nodig. Er zijn nogal wat dingen die gebeuren moeten.

Leg de kaartjes uit bijlage 1 gesorteerd op kleur op tafel. Laat de jongeren om de beurt een kaartje pakken in de volgorde oranje-geel-blauw. Samen geven ze een vacature weer + functie-eisen.

Speel het spel één keer. Als men erg enthousiast is, kun je het spel na afloop van het programma nog eens spelen.

De clou van het spel is dat je voor bepaalde klussen bepaalde talenten/gaven nodig hebt. Niet iedereen kan alles.

44. Neem de studie door vanuit het boekje.

Bij de 2e opdracht: '*Schrijf talenten op van mensen om je heen*', kun je iedereen iets op laten schrijven over zijn rechter buurman/buurvrouw.

Geef zo nodig wat richting door talenten te noemen: organiseren, muziek, dans, humor, talenwonder, helpen, troosten, knutselen, fiets repareren, koken, fotograferen, computeren, slimme oplossingen bedenken, enz.

Zorg dat er van iedereen iets genoemd wordt!

Schrijf de diverse gaven op een Post-it briefje en plak ze op een wand/deur.

Aan het eind worden de jongeren aangemoedigd ook dingen uit te proberen. Noteer wat ze zouden willen en ga gesprekjes aan over wat ze ervoor nodig hebben. Als jeugtleider kun je bv. stages regelen: jongeren kunnen dan eens meekijken bij de zondagschool, bij het maken van een preek, of waar dan ook.

45. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

46. Afsluiting: Dank voor alle talenten en mogelijkheden. Benoem hierbij ook een aantal van de talenten/gaven die tevoorschijn gekomen zijn.

Tip:

Als er veel talenten/gaven tevoorschijn komen kan het leuk zijn samen een project aan te pakken. Bijvoorbeeld een dienst organiseren, klussen bij iemand, een kindermiddag organiseren, enz.

Noem de gaven dan nog eens (vanaf de Post-it briefjes en kijk wat je er mee zou kunnen doen).

Om op te letten:

Iedereen heeft talenten! En iedere gelovige krijgt gaven. Laat niemand naar huis gaan met het gevoel dat het niet over hem/haar ging. Zorg als leiding dat je van iedereen een talent/gave kunt benoemen.

Niet alle talenten vallen direct op. Een jongen/meisje kan bv. een stille denker zijn. Dan kun je noemen dat die persoon altijd eerst goed nadenkt voordat hij/zij iets zegt. Daar heeft ieder dan profijt van.

Ook onder de gave van het dienen vallen vaak de onopvallende mensen. Zij pakken de chips, ruimen op, enz. Onmisbare mensen!

Satan, de na-aper.

Satan doet veel na en brengt mensen graag op een dwaalspoor. Hoe kom je erachter of iets paranormaal of uit God is? Een paar handvaten om te checken of een bijzondere gave bij God vandaan komt:

- * God werkt alleen door mensen die de Here Jezus als verlosser hebben aangenomen en de Heilige Geest ontvangen hebben
- * Wonderen, genezingen gebeuren tot opbouw van de gemeente en verheerlijking van Jezus Christus. Dus niet om er financieel beter van te worden of tot eer van zichzelf.
- * De wonderen gebeuren niet op commando. God bepaalt wat er gebeurt.
- * Het accent ligt op God zelf, op het geloven en geestelijke herstel, niet op lichamelijke genezing of het wonder.
- * Occulte 'gaven' (paranormaal) zijn in vele gevallen erfelijk en overdraagbaar, bv. van vader op zoon of via voorgelachten. Zo gaat het met de geestelijke gaven niet.

Nodig:

Onderdeel 2 - Intro/kennismakingsspel (zie bijlage 1)

- * Papiertjes met daarop:
- * Snoepjes
- * Voldoende pennen

Onderdeel 6 - tekstkaartjes

- * Print bijlage 4 uit op 120 of 150 grams papier. Dan heeft het kaartje stevigheid.
- * De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 1

Bijlage 1

Voor de zondagmorgen zoeken wij	iemand die praktische hulp kan bieden
Voor de Bijbelstudieavonden zoeken we	begeleider van de zangdienst,
Wegens achterstallig onderhoud zoeken we	om te bidden voor iedereen die dat nodig heeft
Wegens over compleet in eigen kerk biedt zich aan	voor het opluisteren van allerlei bijzondere diensten
Ten behoeve van onze zelfhelp-groepen zoeken we	iemand die graag en veel over Jezus praat

<p>Onze leidinggevendens komen slecht aan hun eigen tuintjes toe. Daarom zoeken wij</p>	<p>een techneut</p>
<p>Voor onze projecten in Azië zoeken we</p>	<p>mensen met groene handen</p>
<p>Speciaal voor de zieken onder ons vragen wij</p>	<p>welbespraakt, niet verlegen en met goede kennis van de Bijbel.</p>
<p>Ik ben verknocht aan mijn muziekinstrument, daarom bied ik mij aan als</p>	<p>in bezit van een grote huiskamer met zeker 15 stoelen.</p>
<p>Ik kan lichamelijk niet veel, maar bied mij graag aan</p>	<p>die altijd oproepbaar is.</p>

<p>Ik speel graag toneel en ik dans graag. Daarom bied ik mij aan</p>	<p>die lekkere koffie zet en voor iedereen een praatje heeft.</p>
<p>Onze stad wacht op het nieuws over Jezus, daarom zoeken we</p>	<p>die goed kan luisteren.</p>
<p>Wegens herhaaldelijke kortsluiting zoeken wij per direct</p>	<p>die er niet voor terugschrikken om hun handen vuil te maken.</p>
<p>Voor het zendingsveld wordt per direct gevraagd</p>	<p>met ervaring in tropische gebieden.</p>
<p>een arts</p>	<p>om all kabeltjes en knoppen te coördineren.</p>

een ervaren piloot	die bereid is in Mongolië te gaan wonen.
een spreker	en die graag wat gezelligheid geeft.
een gastvrij gezin	maar alleen voor de nieuwste nummers.
een doe-het-zelver	vooral voor de zieken.
koffie en theeschenker	om er een mooie voorstelling van te maken.

een pastoraal medewerker

en die niet verlegen is.

Bijlage 2

<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>	<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>
<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>	<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>
<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>	<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>
<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>	<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>
<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>	<p>In iedereen is de Geest zichtbaar aan het werk, tot welzijn van allen.</p> <p><i>1 Korintiërs 12:7</i></p>

1 Korintiërs 12:7

1 Korintiërs 12:7

11 Fris & fruitig

Vrucht van de Geest

Onderwerp: Vrucht dragen

Bijbelboek: Johannes 15, 1 Korintiërs 13, Galaten 5 e.a.

Rode draad Nadat we tot geloof in Jezus zijn gekomen en de Heilige Geest ontvangen hebben is het de bedoeling dat ons leven vrucht gaat dragen.

Doel: Ontdekken wat vrucht dragen betekent en hoe je tot vrucht dragen komt.

Programmasuggestie:

47. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

48. Introductie: De frisse fruitquiz 10 minuten

Zorg dat er minimaal 6 verschillende soorten (vers) fruit op tafel staat en het liefst exotische vruchten, zoals dadels, vijgen, mango, olijven enz. Laat in 2-tallen overleggen om welke soorten fruit het gaat. Wissel daarna uit. Weet iemand ook iets over hoe je deze planten kweekt? Hou oud ze worden? Hoe groot?

De link naar de studie is dat ons leven ook vrucht draagt. In bijlage 1 is te vinden hoe je diverse planten zelf kunt kweken. Print deze beschrijvingen uit en lees er een of twee voor. Voor sommige fruitsoorten moet je veel geduld hebben. Anderen zijn redelijk makkelijk. Proef van het fruit!

De link naar de studie van vandaag is dat vruchten moeten *groeien*. Daar is zorg en aandacht voor nodig en soms veel tijd. Maar ze smaken dan doorgaans ook erg lekker!

49. Neem de studie door vanuit het boekje.

Het **verschil tussen gaven en vruchten**: Gaven zijn als ballen in een kerstboom. Je krijgt ze gewoon. Vruchten groeien doordat er gezond contact is met de wortel en de stam. Maar zonder de vrucht zijn de gaven eigenlijk waardeloos.

Het contact met de Vader maakt dat de liefde de wereld in kan gaan – door ons leven heen. Zoals een lamp pas licht geeft als de stekker op de energiebron is aangesloten.

Vrucht is enkelvoud. Het is feitelijk God(s liefde) in ons leven.

Snoeien: Soms wordt er iets uit ons leven weggehaald waardoor we meer op God aangroeien. Dat kan pijnlijk zijn, maar betekent méér groei, méér vrucht. Het kan erg goed zijn dat je als leiding een voorbeeld uit je eigen leven noemt. Geef hierbij aan dat de Heer Zelf zorgt voor zijn planten.

Voorbeelden van **Belemmeringen:**

De duivel graait het zaad weg – Dit is een lastige omdat dit in de geestelijke wereld plaatsvindt. Of een situatie als bij Job, waar satan allerlei tegenslag bezorgt. (Job liet zich overigens niet uit het veld slaan). Hierin is gebed belangrijk: 'Verlos ons van de boze'.

Geloven zolang het je uitkomt – Dit kan zijn tegenstand onder familie, vrienden. Of afhaken als het je moeite gaat kosten.

Zorgen, rijkdom en genoegens – Alles wat ons bezighoudt, behalve God zelf. MSN, games, uiterlijk, werk

50. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

51. Afsluiting: Laat wie wil zijn/haar persoonlijke uitdaging opnoemen en bid voor iedereen!

Tip

Als je wilt dat de boodschap van deze studie lekker lang blijft hangen, geef dan de pitten van de diverse vruchten aan je jongeren mee naar huis met het kweekadvies (bijlage 1) erbij.

Om op te letten:

De bedoeling van een studie als deze is zeker niet om het gevoel te krijgen van 'moeten' en 'niet goed genoeg zijn'. Wees bemoedigend. De vruchten komen vanzelf als we ons aansluiten op de bron (Johannes 15)

Nodig:

Onderdeel 2 - Intro de Frisse Fruitquiz

* Een aantal exotische vruchten naar gelang ze voorhanden zijn bij de groenteboer of supermarkt, bv. ananas, abrikoos, olijf, avocado, dadel, mango, granaatappel, paprika, passievrucht, litchi, vijg, druif

* de uitgeprinte kweekwijze van bovenstaande vruchten

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2

Bijlage 1

Abrikoos

Vijl de pit op één plekje voorzichtig wat af, zodat daar gemakkelijk het water kan binnendringen.

Stop de pit onder (vochtige) grond. Als het plantje ca. 10 cm groot is, kan men hem verpotten in een grote pot.

Zet de plant niet in direct zonlicht.

En dan maar hopen op een vruchtje...

Avocado

De pit goed schoonmaken totdat de bruine schil eraf gaat. Doe hem op een glas, bv. hyacintenglas. M.b.v. van een paar cocktailprikkers zorgen dat hij op het glas blijft hangen. Zorg dat hij nooit droog komt te staan. Het duurt wel even voordat de pit gaat splijten. Er komt dan een stengel uit met een blaadje. Als hij een grotere wortel heeft gemaakt, kun je hem in de aarde zetten. Doe dit voor 1/3. Mocht hij te groot worden, snoei hem gerust.

De plant kan wel 20 meter hoog worden!

En dan maar hopen op een vruchtje...

Ananas

De kruin eraf snijden en enkele sneden geven aan de onderkant. De plant een paar dagen laten drogen. Zet hem in een kleine pot en duw de aarde flink aan. Als de groei erin gaat zitten, mag hij in een iets grotere pot. Maar nooit te groot. Zet hem op een lichte warme plaats met een plastic zakje met kleine gaatjes erover.

Na ongeveer 2 maanden komen er kleine wortels aan. Haal het zakje er af. Aan de droge kant houden, anders gaat hij snel rotten. Als hij gaat bloeien in de volle zon zetten.

En dan maar hopen op een vruchtje...

Dadel

Het is mogelijk om van pitten uit gekonfijte dadels een plant te kweken. Zaaïen kan in gewone aarde of in turf. Zorg dat ze niet uitdrogen. Voor in de aarde is een hoge pot aan te bevelen. De wortels willen graag veel ruimte. Ongeveer 3 cm diep zaaïen en afdekken met een plastic zakje met gaatjes erin. Op een warme plaats zetten.

De aarde vochtig houden maar niet te nat. Als het plantje ontkiemt het plastic eraf halen. Na enkele weken wordt de stengel. Mag in de winter koeler staan en iets minder water geven.

En dan maar hopen op een vruchtje...

Granaatappel

Een granaatappel bevat heel veel zaden. Die moeten goed schoongemaakt worden. Laat ze daarna een paar dagen. Leg ze op een schaal leggen met vochtige watten. Nadat er kleine worteltjes zijn aangekomen kun je ze overpotten naar een bloempot met vochtige aarde. Zet verschillende plantjes bij elkaar. De plant houdt van de zon. In de zomer kan hij naar buiten. De bloemen moeten bestoven worden met een penseel. En dan maar hopen op een vruchtje...

Mango

Was de pit heel goed af en laat de pit ca. 5 dagen in lauwwarm water weken. Verschoon het water gedurende ongeveer 2 weken elke dag. In de winter boven de verwarming zetten. Neem dan een ruime pot. Doe er een plastic zakje met gaatjes overheen. Plant het oog van de pit naar boven. Het kan enkele weken tot maanden duren voordat hij opkomt. Zet de plantjes op een lichte warme plaats. Mest bij in de zomermaanden. In de herfst een tijdje droger houden. De bloemen bestuiven met een penseel.

Geef de helft minder water dan normaal. En dan maar hopen op een vruchtje...

Paprika

De zaden een paar dagen laten drogen. Zaai ze op een warme plaats, liefst boven verwarming. Bedek het zaaibedje met een plastic zakje met gaatjes. De aarde vochtig houden. Na het opkomen de plantjes overzetten in bijvoorbeeld turfpotjes. Ze doen het heel goed in de tuin.

En dan maar hopen op een vruchtje...

Passievrucht

De vrucht is goed eetbaar en bevat heel veel pitjes. Haal de zaden uit de vrucht en maak ze schoon met lauw water.

Laat ze 24 drogen. Hou de aarde goed vochtig en zaai ongeveer 1 cm diep. Zaai ze in grote potten op een warme en lichte zonnige plaats. Geef de planten in de zomermaanden kunstmest en veel water. In de wintermaanden vallen de bladeren eraf. Dan ook minder water geven en geen mest meer. In het voorjaar kan de plant ingekort in een grotere pot worden gezet. En dan maar hopen op een vruchtje...

Litchi

Zaden moeten gelijk uit een verse vrucht gezaaid worden (de kiemkracht gaat namelijk snel verloren). Ze worden horizontaal in de aarde geplant. Goed vochtig houden, maar niet overdreven. Zet het plantje op een zonnige warme plaats. Zodra de het plantje opkomt, uit de zon halen. Het plantje gaat bloeien na 10 jaar en kan 800 jaar oud worden

En dan maar hopen op een vruchtje...

Olijf

De olijf is een van de oudste gewassen die men kent. Hij groeit erg langzaam en kan een duizenden jaar oud worden. De pitten van verse vruchten kunnen gezaaid worden. Ze zijn bij de gespecialiseerde zaaihandel te krijgen. Misschien zijn er winkels, die verse olijven verkopen in je buurt. Vijl de pit op één plekje voorzichtig wat af, zodat daar gemakkelijk het water kan binnendringen. Stop de pit onder vochtige grond. Als het plantje ca. 10 cm groot is, kan men hem verpotten in een grote pot. Zet de plant niet in direct zonlicht. En dan maar hopen op een vruchtje...

Vijg

Neem een groot aantal pitjes uit de vijg en zaai deze in gewone potgrond vermengd met een beetje leem. Zet de pot het liefst boven een verwarming.

De beste plantjes zet men over in grotere potten.

Zet de plant op een lichte zonnige plaats.

En dan maar hopen op een vruchtje...

Druif (wijnstok)

Druivenpitten zijn eenvoudig te zaaien in een bloempot met potgrond. Zet de pot op een warme plaats. Als er plantjes opkomen, ze niet al te vochtig houden.

Na de oogst moet er gesnoeid worden. Let op, nooit na november snoeien, anders is er kans op "bloeden". De plant gaat dan dood. Geef hem elk jaar kalk.

Zet je plant op een zonnige plaats in de tuin.

En dan maar hopen op vrucht...

Bijlage 2

<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>	<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>
<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>	<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>
<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>	<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>
<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>	<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>
<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen</p>	<p>Jullie hebben niet mij uitgekozen, maar ik jullie, en ik heb jullie opgedragen</p>

<p>om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>	<p>om op weg te gaan en vrucht te dragen, blijvende vrucht. Wat je de Vader in mijn naam vraagt, zal hij je geven. Dit draag ik jullie op: heb elkaar lief.</p> <p><i>Johannes 15:16,17</i></p>
---	---

12 Komt Hij al?

Terugkomst van Jezus- de feiten

<p>Onderwerp: Terugkomst van Jezus Bijbelboek: 1 en 2 Tessalonicenzen, Matteüs 24 Rode draad: 10 dagen na Pinksteren vertrok Jezus van de aarde met de mededeling dat Hij terug zou komen. De gelovigen wachten hierop. Doel: Realiseren: Jezus komt terug om zijn Koninkrijk te vestigen De spanning voelen van 'wanneer komt Hij?' Wat gaat er gebeuren? Maar ook de ontspanning: Het is Gods agenda!</p>

Programmasuggestie:

52. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

53. Introductie

1. Mogelijkheid 1: spel. Je heb hier wel een behoorlijke ruimte voor nodig. Iedereen gaat aan één kant van de ruimte staan. Eén persoon leest een grappig verhaal voor, maar kan dat ieder moment onderbreken om te roepen: 'Go!' Iedereen moet dan zo snel mogelijk naar de andere kant van de ruimte rennen. De laatste 2 of 3 zijn af. Dit herhaal je een aantal keren tot je 1 winnaar overhoudt. Voor hem/haar is er uiteraard een reep chocola of iets dergelijks als ultieme prijs.
De link naar het onderwerp: Je weet dat Jezus komt, maar niet precies op welk moment. Je bent dus alert, hoewel je niet precies weet wanneer het signaal komt.
2. Mogelijkheid 2: oriëntatiegesprek. Vraag of er films bekend zijn die over de terugkomst van Jezus gaan. Vraag hoe ze die vinden. Word je er angstig van of juist blij en verwachtingsvol?
Zorg indien mogelijk voor wat films over de terugkomst van Jezus.

54. Neem de studie door vanuit het boekje.

Ken je de betekenissen van de kijkwijzer niet: van links naar rechts: geweld, seks, angst, verslaving, discriminatie, grof taalgebruik

Belangrijk om te belichten: In de tijd van het Nieuwe Testament verwachtte men dat Jezus heel snel terug zou komen. Het was echt schokkend dat het

langer en langer begon te duren. Wat moest je ervan denken? Je ziet dat terug in 2 Petrus 3:1-9.

Wij er aan zijn gewend dat het al heel lang duurt. Aan dat gevoel van “Het zal mijn tijd wel duren” mag vandaag wel even gerammeld worden.

Ook belangrijk: God voert zijn eigen agenda. Hij bepaalt wanneer er wat gebeurt.

Hij geeft ons enige informatie waardoor we ongeveer weten waar we aan toe zijn. Maar blijkbaar vindt Hij het niet nodig ons datum en tijdstip te geven.

Wat de wetteloze weerhoudt (2 Tess. 2:6) – het is niet helemaal duidelijk waar het over gaat. Sommige christenen zijn van mening dat het om de Gemeente gaat. Zij geloven dat de Gemeente opgenomen wordt voor de antichrist komt. Leg je Matteüs 24 ernaast, dan zou het kunnen betekenen dat God wil dat het evangelie overal verkondigd is.

Een vraag die heel waarschijnlijk gesteld gaat worden: Zullen we als christenen nog op aarde zijn als de grote verdrukking zoals die in Openbaring beschreven wordt over de aarde komt? Ook op deze vraag vind je in de Bijbel geen duidelijk antwoord.

Wat wel duidelijk is: Christenen krijgen met verdrukking door mensen te maken, maar

niet met Gods oordeel. Zie 1 Tessalonicenzen 5:9 “Want God heeft ons niet gesteld tot toorn, maar tot het verkrijgen van zaligheid door onze Here Jezus Christus” (NBG 51vertaling). Wij vallen dus niet onder zijn toorn die de aarde zal treffen.

Kijk aan het slot of de vragen die jongeren hebben opgeschreven, beantwoord zijn.

Als vragen niet beantwoord zijn, probeer dan alsnog antwoord te geven. Lukt dat niet, noteer de vragen dan en beloof er op terug te komen. Vraag zo nodig hulp om de vragen wel te kunnen beantwoorden.

In deeltje 6 van Maatwerk komt Openbaring aan de orde. Dus wellicht valt er ook nog wat door te schuiven!

55. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2.

56. Afsluiting: Check nog even hoe iedereen erbij zit.

- *Is men ontspannen over de terugkomst van Jezus?* Of speelt er toch ongerustheid. Lees nog eens het slot van Romeinen 8. We zijn geborgen in de liefde van God. Veiliger plek is er niet! Hij is overwinnaar.

- *Is er ongerustheid over ongelovige familieleden/vrienden?* God heeft geduld met de aardbewoners in de hoop dat iedereen tot geloof komt.

Dank Jezus voor zijn overwinning, dank voor zijn beloften, bid voor wie nog niet gelooft. Het kan goed zijn dat iedereen een naam noemt van iemand die nog niet gelooft en voor wie ze bidden willen.

Tip:

Begin de avond een uurtje vroeger en bekijk een film over de terugkomst van Jezus. Denk aan: The Omega Code, Left Behind, Revelation. Bekijk zo'n film eerst zelf om er achter te komen of zo'n film geschikt is voor de groep. Voor sommige jongeren kan zo'n film angst oproepen waar ze voorlopig niet vanaf zijn.

Als een dergelijke film te spannend is voor leden van de groep is ook The Hiding Place over het leven van Corrie ten Boom een aanrader.

Via internet zijn ze gemakkelijk te vinden en te bestellen (google op christelijke films en eindtijd)

Om op te letten:

De terugkomst van Jezus is een heftig onderwerp. Met name omdat de strijd tussen God en Satan zich dan zal toespitsen. Als er angst is voor de toekomst, proclameer dan Jezus' overwinning over de zonde en de dood. Hij heeft de strijd gewonnen door zijn opstanding uit de dood.

Als er jongeren zijn die nog niet zo goed weten waar ze staan in het geloof, doe dan ook een uitnodiging om aan Jezus' kant te gaan staan door zijn verlossing aan te nemen.

Nodig:

Onderdeel 2 – Intro

Mogelijkheid 1: spel

*voldoende ruimte

* grappige of bijzondere verhaaltjes, zie bijlage 1.

* een prijsje

Mogelijkheid 2: oriëntatiegesprek

* Zo mogelijk een aantal films over de periode van de terugkomst van Jezus. Als je zelf niets hebt zijn er wellicht gemeenteleden die iets in de kast hebben.

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 1

Bijlage 1

Verhaaltjes om voor te lezen...

Kies maar uit!

De klus

Dit is het verhaal over vier personen: Allen, Iemand, Iedereen en Niemand. Er was eens een klusje te doen en Allen waren ervan overtuigd dat Iemand het zou doen. Iedereen kon het doen maar Niemand wilde het doen. Iemand werd kwaad omdat het Iedereen zijn taak was. Allen dachten dat Iemand het kon doen, maar Iedereen realiseerde zich dat Niemand het wilde doen. Tenslotte beschuldigde Iedereen Iemand terwijl Niemand deed wat ze met zijn Allen konden doen.

De drie zeven

Socrates, de Griekse wijsgeer, liep eens door de straten van Athene. Plotseling komt een man opgewonden naar hem toe. "Socrates! Ik moet je iets vertellen over je vriend die..."

"Ho eens even", onderbreekt Socrates hem. "Voordat je verder gaat. Heb je het verhaal dat je mij wilt vertellen gezeefd door de drie zeven?"

"De drie zeven? Welke drie zeven", vraagt de man verbaasd.

"Laten we het proberen", stelt Socrates voor. "De eerste zeef is de zeef van de waarheid. Heb je onderzocht of het waar is wat je mij vertellen wilt?"

"Nee, ik hoorde het vertellen en..."

"Ah juist! Dan is het toch zeker wel door de tweede zeef gegaan? De zeef van het goede? Is het iets goeds wat je over mijn vriend wilt vertellen?"

Aarzelend antwoordt de man: "Eeh nee, dat niet. Integendeel..."

"Hm", zegt de wijsgeer. "Laten we dan de derde zeef gebruiken. Is het noodzakelijk om mij te vertellen wat jou zo opwindt?"

"Nee, niet direct noodzakelijk", antwoordde de man.

"Welnu", zegt Socrates glimlachend. "Als het verhaal dat je vertellen wilt niet waar is, niet goed is en niet noodzakelijk is, vergeet het dan en belast mij er niet mee."

Taart voor gevangenen

Toen koningin Juliana in 1980 afstand deed van de troon wilde zij, volgens een oude traditie, massaal gratie verlenen aan mensen die in de gevangenis zaten. Het kabinet was daar echter een groot tegenstander van. Omdat premier Van Agt in het buitenland was moest vice-premier Hans Wiegel haar op andere gedachten brengen, hetgeen hem met moeite lukte.

Juliana liet zich echter niet zomaar uit het veld slaan. Als gratie niet kon en niet mocht, dan was het toch zeker wel mogelijk om alle gevangenen op deze feestdag slagroomtaart te bezorgen?

Wiegel zag wel wat in het idee: "Majesteit, een uitstekend idee. En dan spuiten we met slagroom op elke taart: en nog vele jaren!" Daarmee was het punt van de agenda.

Wat is geluk?

Een boer woont in een arm dorpje. Hij wordt door iedereen beschouwd als rijk, want hij heeft een paard dat hij gebruikt om mee te ploegen. Op een dag gaat het paard ervandoor. Zijn buurman vindt het vreselijk, maar de boer zegt alleen maar: "Wat is pech, en wat is geluk."

Een paar dagen later komt het paard terug. Het brengt ook nog een wild paard mee. Zijn buurman vindt dat de boer veel geluk heeft gehad, maar de boer zegt alleen:

"Wat is geluk, en wat is pech."

De volgende dag probeert de zoon van de boer op het wilde paard te rijden. Het paard werpt hem af en de zoon breekt een been. De buurman toont zijn medeleven, maar de boer zegt opnieuw: "Wat is pech, en wat is geluk."

Een week later komen militairen naar het dorp om jonge mannen te recruteren voor de verplichte dienst. De zoon van de boer willen ze niet hebben vanwege zijn gebroken been. De buurman laat weten dat hij toch wel geluk heeft gehad, maar de boer zegt weer: "Wat is geluk, en wat is pech."

De moraal van het verhaal: "Wat is geluk?"

Twee wolven

Een oude Cherokee indiaan geeft zijn kleinzoon onderricht over het leven. "Binnen in me is een gevecht gaande", zegt hij tegen de jongen. "Het is een afschuwelijk gevecht tussen twee wolven. De ene wolf is slecht - hij bestaat uit woede, jaloezie, verdriet, spijt, hebzucht, verwaandheid, zelfmedelijden, schuldgevoelens, wrok, minderwaardigheid, leugens, valse trots, superioriteit en ego. De andere wolf is goed - hij is vreugde, vrede, liefde, hoop, kalmte, nederigheid, vriendelijkheid, welwillendheid, medegevoel, vrijgevigheid, waarheid, compassie en geloof. Binnen in jou woedt dezelfde strijd - en datzelfde geldt voor ieder mens." De kleinzoon denkt daar enkele ogenblikken over na en vraagt dan aan zijn grootvader: "Welke wolf zal het gevecht winnen?"

De oude Cherokee glimlacht en antwoordt eenvoudig: "Degene die je voedt."

Machtig?

In China leefde eens een steenhouwer die ontevreden was. Op een dag kwam de steenhouwer langs het prachtige huis van een rijk man.

"Deze man moet enorm machtig zijn. Ik zou wensen dat ik kon zijn als hem", dacht de steenhouwer.

De steenhouwer werd de rijke man. Hij bezat meer rijkdom dan hij ooit had kunnen dromen. Maar al snel kwam er een hoge regeringsbeambte op bezoek, vergezeld door bedienden en geëscorteerd door soldaten. Iedereen, rijk of arm, moest een diepe buiging maken voor de stoet.

"Wat is die man machtig", dacht de steenhouwer. "Ik zou willen dat ik die beambte kon zijn."

De steenhouwer werd de beambte. Hij werd rondgedragen in zijn draagstoel, gehaat door de mensen die voor hem moesten buigen en gevreesd vanwege zijn macht. Het was een hete zomerdag en de steenhouwer voelde zich benauwd in zijn draagstoel. Hij keek op naar de brandende zon en dacht:

"Wat is de zon toch machtig. Ik zou willen dat ik de zon was."

De steenhouwer werd de zon. Hij scheen onbarmhartig over het land, verschroeide akkers en scheen neer op alle mensen. Maar een enorme wolk schoof tussen de zon en de aarde zodat zijn licht het land en de mensen niet meer raakte.

"Wat is die regenwolk machtig", dacht de steenhouwer. "Ik wilde maar dat ik die wolk was."

De steenhouwer werd de regenwolk. Hij overstroomde de akkers en de dorpen. Al snel merkte hij echter dat hij werd weggeduwd door de wind.

"Wat is die machtig. Ik wou dat ik de wind kon zijn", dacht de steenhouwer.

En hij werd de wind. Hij ontwortelde bomen, blies de pannen van het dak en werd gevreesd door iedereen. Maar na een tijdje stuitte hij op iets dat niet meegaf: het was een grote steen, die boven alles uittorende.

"Wat is die steen machtig", dacht hij. "Ik wilde maar dat ik die steen was."

En toen werd hij de steen. Machtiger dan al het andere op de wereld.

Tot hij het geluid hoorde van een hamer en een beitels die in de massieve steen stond te hakken.

"Wat zou er nou machtiger kunnen zijn dan ik?", dacht hij.

Hij keek omlaag en zag daar de gedaante van een steenhouwer.

Bijlage 2

<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>	<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>
<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>	<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>
<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>	<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>
<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>	<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft in Christus Jezus, onze Heer.</p> <p><i>Romeinen 8:39</i></p>
<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft</p>	<p>Ik ben er van overtuigd dat niets kan ons scheiden van de liefde van God, die Hij ons gegeven heeft</p>

in Christus Jezus, onze Heer. <i>Romeinen 8:39</i>	in Christus Jezus, onze Heer. <i>Romeinen 8:39</i>
---	---

13 Hoog bezoek

Je voorbereiden op de komst van Jezus

Onderwerp: Terugkomst van Jezus

Bijbelboek: 1, 2 Tessalonicenzen, Matteüs 24 en 25

Rode draad 10 dagen na Pinksteren vertrok Jezus van de aarde met de mededeling dat Hij terug komt. De gelovigen wachten hierop. Hoe bereiden we ons voor op zijn terugkomst?

Doel: Bewust worden dat we toeleven naar het moment dat Jezus terugkomt om zijn Koninkrijk te vestigen. Nadenken hoe we ons voorbereiden op zijn komst.

Programmasuggestie:

57. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

58. Introductie – rollenspel (15 à 20 minuten)

De groep is vanavond voor een kwartier de gemeenteraad van jullie stad of gemeente.

Een beroemd persoon (president van de V.S., iemand van het koninklijk huis, een popster -bedenk dit samen) komt binnenkort op bezoek.

De groep moet bedenken wat er nodig is voor een ontvangst. Samen moeten ze ook een taakverdeling maken. Want ieder heeft zijn talenten.

Geef de voorzitter telkens briefjes met hints voor het gesprek. Breng zaken in als:

1. Zit de bevolking wel op zo'n festiviteit te wachten?
2. Wat komen we tegen als het bezoek vertraging oploopt?
3. Het budget: wat wil de bevolking ervoor neertellen?
4. Hoe mobiliseren we vrijwilligers?
5. Wat doen we met de zwervers die in het centrum rondhangen?
6. Wat doen we aan versiering?
7. Wat wordt de dresscode?
8. Een groot probleem: we krijgen geen datum. Hoe lossen we dat op.

De link naar de studie:

Als de Koning der Koningen komt, hoe bereiden we ons daar op voor?

59. Neem de studie door vanuit het boekje.

De studie correspondeert met de opdrachtkaartjes uit de introductie

Ad 1. Matteüs 24:42: sommige mensen komt het helemaal niet uit dat Jezus op een dag terugkomt. Het verstoort hun leven van doen waar je zin in hebt.

Ad 2. Matteüs 25:1-13: er zit een grote vertraging in de terugkomst van Jezus. De mensen hadden Hem in de 1^e eeuw al terug verwacht. 2 Petrus 3

vertelt waarom er uitstel is. Maar het is demotiverend voor wie Hem verwachten.

Ad 3 en 4. Matteüs 25:14-30: er is een grote klus (Grote Opdracht) die klaar moet voor Jezus terugkomt. We moeten daar doelgericht aan werken.

Ad 5. Matteüs 25:31-46: de droomwens van Jezus: dat er als Hij terugkomt geen mensen meer zijn waar niet naar omgekeken wordt.

In het voorbeeld uit de introductie wordt duidelijk dat je niet even tijdelijk er iets aan moet doen – we weten immers niet wanneer de Heer komt!

Maak het hier zo praktisch mogelijk! Meetbaar en haalbaar. Wat kan **jij** doen? Het gaat nu niet om een groepsgebeuren. Dat komt in hoofdstuk 15 aan de orde.

Ad 6 en 7. 1 Tessalonicenzen 5:22-24. Belangrijk: Góð werkt aan ons!

Ad 7. Het is altijd wat raadselachtig voor ons waarom we geen datum en tijd krijgen voor de terugkomst van Jezus. In het voorbeeld wordt het klip en klaar. Jezus wil niet dat we voor een moment de boel mooi maken en versieren. Hij wil dat ons leven permanent op orde, mooi, goed en voor Hem is.

60. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2 vind je de pagina met de ‘Tekst om in je hart te bergen’.

61. Afsluiting: Bid dat we ons leven op orde krijgen – zó dat Jezus te allen tijde een mooie ‘stad’ aantreft!

Nodig:

Onderdeel 2 – Intro - rollenspel

- * Print bijlage 1 op 120 of 150 grams papier
- * Voorzittershamer

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

- * De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2

Bijlage 1

<p>1</p> <p>Zit de bevolking wel op zo'n festiviteit te wachten?</p>	<p>2</p> <p>Wat komen we tegen als het bezoek vertraging oploopt?</p>
<p>3</p> <p>Het budget: wat wil de bevolking ervoor neertellen?</p>	<p>4</p> <p>Hoe mobiliseren we vrijwilligers?</p>
<p>5</p> <p>Wat doen we met de zwervers die in het centrum rondhangen?</p>	<p>6</p> <p>Wat doen we aan versiering?</p>
<p>7</p> <p>Wat wordt de dresscode?</p>	<p>8</p> <p>Een groot probleem: we krijgen geen datum. Hoe lossen we dat op?</p>

Bijlage 2

<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>	<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>
<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>	<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>
<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>	<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>
<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>	<p>Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.</p> <p>Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.</p> <p><i>1 Tessalonicenzen 5:23,24</i></p>

Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.

Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.

1 Tessalonicenzen 5:23,24

Moge de God van de vrede zelf uw leven in alle opzichten heiligen, en mogen heel uw geest, ziel en lichaam zuiver bewaard zijn bij de komst van onze Heer Jezus Christus.

Hij die u roept is trouw en doet zijn belofte gestand.

1 Tessalonicenzen 5:23,24

14 Donor worden, welles of nietes?

Vragen rondom donorschap

Onderwerp: Donorschap

Bijbelboek: Niet van toepassing.

Rode draad Niet van toepassing.

Doel: Nadenken over de mogelijkheden van de wetenschap, de integriteit van ons lichaam en wat God van ons verlangt.

Nevendoel: Laten zien dat je door je motieven te wegen tot een antwoord kunt komen op vragen waar de Bijbel niet één op één antwoord op geeft.

Programmasuggestie:

Vooraf: Houd de boekjes dicht tot na de quiz!!! De antwoorden staan er namelijk breeduit in.

62. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen

Lied zingen/bidden

63. Introductie - De Donor Quiz

Zie bijlage 1. Laat je jongeren kiezen of de genoemde stellingen waar zijn of niet waar.

Heb je voldoende ruimte, laat dan de jongeren die menen dat een stelling waar is naar één kant van de ruimte gaan en wie meent dat de stelling niet waar is, naar de andere kant.

Wie fout zit, moet gaan zitten.

Mocht iedereen op een gegeven moment 'uit' zijn, kan iedereen weer meedoen.

Wie wint krijgt natuurlijk een prijs: 1e prijs snoephartjes; 2e prijs lange vingers; 3e prijs een blik kidneybonen.

64. Neem de studie door vanuit het boekje.

Nu wordt het pittiger...

Wat je moet weten als leek is dat de meeste info over donorschap uit de hoek komt van mensen die zich sterk maken vóór het donorschap. Want dat de medische wetenschap veel kan, zegt niet dat zij de wijsheid in pacht heeft.

Na speuren op internet kom je ook kritische artsen tegen, die er grote moeite mee hebben dat uit levende lichamen organen gehaald worden. Google bv. eens op 'hersendood' en 'kritiek van wetenschappers.'
 Vandaar dat het gesprek over 'wat is hersendood?' in deze studie op tafel komt.

Merk op dat het woord **beslissen** verschillende keren voorkomt:
 Bij mensen die nadenken over donorschap, maar ook bij artsen die bij soms over leven of dood gaan. Beslissingen waar veel van af hangt.

De stellingen

In bijlage 2 staan de stellingen nog eens weergegeven. Als je deze uitprint kunnen de jongeren ze op volgorde neerleggen wat ze een belangrijk argument vinden tot wat ze totale onzin vinden. Welke argumenten vinden ze het meest steekhoudend. Laat dit in groepjes van pakweg 3 personen uitvinden. Neem hiervoor 10 minuten.

Turf welke argumenten de voorkeur hadden.

Neem de stellingen ook samen door. Sommige spreken voor zich. Andere verdienen toelichting. Hieronder in rood wat aanvullingen.

<p>Heb je naaste lief als jezelf</p>	<p>Je moet het lichaam intact laten omdat het later uit de dood opstaat Ons lichaam wordt dan vernieuwd en verheerlijkt. Verminking zal geen probleem zijn</p>
<p>Soms keren mensen die heel lang diep in coma gelegen hebben zij - soms zelfs na jaren - weer tot bewustzijn terug. Een feit! Mensen (artsen) kunnen het dus erg mis hebben.</p>	<p>Je ziet aan het lichaam zelf dat het eigenlijk geen vreemde organen wil (het wordt vaak afgestoten) Ieder mens heeft een unieke weefselcode en weert lichaamsvreemde stoffen.</p>
<p>God heeft de mogelijkheden gegeven om te transplanteren! DOEN DUS! Dan kan er nog veel meer! Niet alles wat we kunnen, is goed. We moeten kritisch zijn.</p>	<p>Een mens is net een machine. Als een onderdeel kapot is vervang je het. Zo lijkt het inderdaad in de wetenschap.</p>
<p>Het lichaam wordt toch tot stof,</p>	<p>Wat je zou wensen voor jezelf,</p>

je kunt het maar beter goed gebruiken.	moet je ook voor een ander doen.
Stel dat jij een nier nodig hebt... Een stevig argument! Wat zou jij willen?	Het staat niet vast staat dat iemand echt dood is wanneer de neuroloog vaststelt dat iemand hersendood is. In dat geval sterft de donor als zijn organen verwijderd worden. Dan is dit moord, ook al is het de bedoeling een ander leven te redden.
Organen (vooral je hart) zijn een wezenlijk deel van je persoonlijkheid, daar moet je niet mee willen rommelen	Door een orgaan af te staan geef je iemand extra tijd om te gaan geloven
Als je in een kanaal springt om iemands leven te redden, neem je ook risico – ik durf me wel als donor te melden	Je moet leven en dood in handen van God laten. Je moet daar niet aan willen komen. Ik wil zelf ook geen organen krijgen als dat nodig is.

Voor beide standpunten is dus wel iets aan te voeren.

Er is niet altijd een 'goed' of een 'fout'.

Benadruk dat het gaat om ons hart en ons eigen geweten.

Romeinen 14 gaat over gewetenskwesaties. Paulus zegt hier dat we onze eigen overtuiging moeten volgen en daarover verantwoording tegenover God moeten afleggen.

Het gaat er vandaag niet om dat we een beslissing nemen, Maar vooral dat we over de argumenten praten en nadenken.

65. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 3 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

Een zeer neutrale tekst!

66. Afsluiting:

Bid vandaag voor mensen die ernstig ziek zijn.

Bid om wijsheid voor artsen en mensen die de regels rondom transplantatie moeten regelen.

Bid voor de groepsleden, om wijsheid in het beslissen, en om liefde voor God, henzelf en naasten.

Om op te letten:

Geen makkelijk onderwerp vandaag!

Er kunnen ook veel emoties bij komen kijken als iemand in zijn/haar omgeving met transplantatie of overlijden te maken heeft (gehad).

Laat heel veel ruimte in de gesprekken. Niemand hoeft na de bespreking van dit onderwerp een afgebakende mening te hebben.

Nodig:**Onderdeel 2 – de DonorQuiz**

De quiz is uit te printen middels bijlage 1.

Vergeet de prijzen niet: snoephartjes, lange vingers en/of kidneybonen!

Onderdeel 3

De stellingen zijn uit te printen middels bijlage 2.

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 1.

Bijlage 1

De donorquiz - Is het waar of niet waar?

1. **Er zijn in Nederland meer dan genoeg organen beschikbaar voor transplantatie.**

Niet waar

Er zijn zeker 7 miljoen Nederlanders bereid nodig om hun organen en weefsels na hun dood af te staan om de wachtlijsten voor organen te kunnen opheffen.

2. **Als iemand bv. een nieuwe nier heeft is hij van de medicijnen af. Hij kan helemaal normaal verder leven.**

Niet waar

De ontvangers van donororganen moeten vaak de rest van hun leven medicijnen gebruiken om afstotingsverschijnselen tegen te gaan. De weefselcode van ieder mens is namelijk uniek- lichaamsvreemde weefsels en virussen worden geweerd. Door medicijnen wordt daarom het immuunapparaat lamgelegd. Je begrijpt dat een eenvoudig griepje dan een heel probleem wordt.

3. **Bloedtransfusie is ook een soort transplantatie. Je krijgt immers bloed van een donor.**

Waar

Bloedtransfusie is eigenlijk vloeibaar weefsel en daarom is bloedtransfusie de oudste vorm van transplanteren te noemen

4. **In Nederland ben je helemaal vrij welke organen er getransplanteerd worden. Alles mag.**

Niet waar

Organen als eierstokken en zaadballen mogen niet getransplanteerd worden omdat je de persoonlijkheid of individualiteit niet mag aantasten. Ook hersenen mogen niet getransplanteerd worden om dat dit de persoonlijkheid zou raken.

5. **De laatste jaren zijn er meer mensen die donor willen zijn.**

Waar.

De laatste jaren hebben meer mensen besloten om donor te worden. Toch zijn er minder organen beschikbaar gekomen. Dat komt omdat er steeds minder ernstige verkeersongevallen zijn.

6. **In China is het voorgekomen dat gevangenen gebruikt werden om hun organen te verkopen.**

Helaas waar.

In sommige landen zijn organen te koop? Erg arme mensen verkopen bv. één nier. Of criminelen worden gebruikt. Gelukkig is in Nederland handel in organen streng verboden!

7. Donor kun je zijn voor nieren en hart. Andere organen zijn niet geschikt.

Niet waar

Niet alleen nieren en hart, maar ook longen, lever, dunne darm, alvleesklier, hoornvliezen, hartkleppen, huid, bot- en peesweefsel, kraakbeen en bloedvaten gebruikt kunnen worden voor transplantatie

Bijlage 2

Heb je naaste lief als jezelf	Je moet het lichaam intact laten omdat het later uit de dood opstaat
Soms keren mensen die heel lang diep in coma gelegen hebben zij - soms na tientallen jaren - weer tot bewustzijn terug.	Je ziet aan het lichaam zelf dat het eigenlijk geen vreemde organen wil (het wordt vaak afgestoten)
God heeft de mogelijkheden gegeven om te transplanteren! DOEN DUS!	Een mens is net een machine. Als een onderdeel kapot is vervang je het maar.
Het lichaam wordt toch tot stof, je kunt het maar beter goed gebruiken als dat kan.	Wat je zou wensen voor jezelf, moet je ook voor een ander doen.
Stel dat jij een nier nodig hebt...	Het is onduidelijk of iemand echt dood is wanneer de arts zegt dat iemand hersendood is. In dat geval sterft de donor als zijn organen verwijderd worden. Dan is dit moord, ook al is het de bedoeling een ander leven te redden.
Organen (vooral je hart) zijn een wezenlijk deel van je persoonlijkheid, daar moet je niet mee willen rommelen	Door een orgaan af te staan geef je iemand tijd om te gaan geloven
Als je in een kanaal springt om iemands leven te redden, neem je ook risico – ik durf me wel als donor te melden	Je moet leven en dood in handen van God laten. Je moet daar niet aan komen. Ik wil zelf ook geen organen krijgen als dat nodig zou zijn.

Bijlage 3

<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>	<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>
<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>	<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>
<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>	<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>
<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>	<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom en hij, die aan iedereen geeft, zonder voorbehoud en zonder verwijt, zal u wijsheid geven.”</p> <p><i>Jakobus 1:5</i></p>
<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom</p>	<p>“Komt een van u wijsheid tekort? Vraag God erom</p>

en hij, die aan iedereen geeft,
zonder voorbehoud en zonder verwijt,
zal u wijsheid geven.”

Jakobus 1:5

en hij, die aan iedereen geeft,
zonder voorbehoud en zonder verwijt,
zal u wijsheid geven.”

Jakobus 1:5

15. Een eerlijke wereld

Rijkdom & armoede

Onderwerp: Rijkdom & armoede
Bijbelboek: Micha
Rode draad Niet van toepassing.
Doel: Nadenken over rijkdom en armoede
Samen iets doen aan een betere verdeling

Programmasuggestie:

67. Welkom/opening

Wat gaan we doen vanavond? Programma in het kort vertellen
Lied zingen/bidden

68. Introductie - bewustwording

In het boekje staat een inleiding op het onderwerp.
Teken een grote thermometer met daarop de aanduiding: erg oneerlijke verdeling, oneerlijke verdeling, redelijk eerlijke verdeling, eerlijke verdeling, super- eerlijke verdeling.

Geef op de thermometer aan:

met een **groene stip** aan hoe eerlijk het thuis verdeeld

met een **blauwe stip** hoe het is op school.

met een **oranje stip** hoe eerlijk Nederland is

met een **rode stip** hoe het is wereldwijd

Onder nul is uiteraard niet best.

Hoe verder er boven, hoe beter het is.

Probeer tot een gemiddelde weergave te komen.

Thuis zal alles nog redelijk eerlijk verdeeld zijn, maar hoe verder we kijken hoe oneerlijker het wordt.

Extra informatie.

Hoe is het verdeeld in Nederland?

De hoogste gemiddelde inkomens in 2010 waren vooral te vinden in Blaricum waren dat Naarden, Laren en Bussum. Gemeenten met de laagste gemiddelde inkomens zijn vooral te vinden in Oost-Groningen en Zuid-Limburg.

De rijkste gemeente verdient gemiddeld 65% méér dan het gemiddelde.

De armste gemeente verdient 19% minder dan het gemiddelde.

Bij het laagste gemiddelde blijft daar € 1550 per maand van over na het betalen van belastingen.

Bij het hoogste gemiddelde gaat er meer belasting af en blijft er € 2350 per maand over.

Een bijstandsuitkering is in Nederland € 652 voor alleenstaanden; € 913 voor alleenstaande ouders; en bijna € 1400 voor gezinnen.

Een vakkenvuller verdient maximaal 2000 euro bruto per maand (netto 1450 euro)

Een piloot verdient maximaal 21.000 bruto per maand. Hij houdt netto zo'n 14.500 over.

In Nederland zijn er wel allerlei potjes met geld te verdelen: bv. zorgtoeslag, kindertoeslag, huurtoeslag, korting op belastingen enzovoorts. Zo wordt het geld wat eerlijker verdeeld.

Maar daarmee ben je er natuurlijk niet altijd. Niet iedereen is even handig met zijn geld.

Voor de rijken zijn vaak super-handig!

Hoe is het verdeeld wereldwijd?

Wereldwijd ligt de verdeling nog veel schever: 20% van de mensen maakt 80% van het 'wereldinkomen' op. En 80% moet het dus doen met de overige 20%.

Nederland staat op \$ 40.000 per Nederlander.

Liechtenstein is enorm rijk: \$ 122.000 per Lichtensteiner

En de armsten, m.n. in het zuiden van Afrika: Zimbabwe: \$ 100 per jaar!

Een wereldkaartje met overzicht waar men een bovengemiddeld inkomen heeft en waar een benedengemiddeld inkomen, staat in bijlage 1.

69. Neem verder de studie door vanuit het boekje.

Voorbeelden van wat er dichtbij niet eerlijk is:

Een jongen/meisje die genegeerd wordt

Een leraar die weg gepest wordt

Mensen die aardig zijn tegen de chef om hogerop te komen

Rijken ontduiken belasting door allerlei slimme trucjes

Illegale vluchtelingen hebben geen rechten in Nederland

Voorbeelden verder van ons bed:

- Kleding die gemaakt wordt in 'lage lonen' landen – lekker goedkoop voor ons...

- Chocola die gemaakt met behulp van cacao die door slaven verbouwd wordt – ook 'lekker' goedkoop...

- In mobieltjes zitten zware metalen die onder heel slechte arbeidsomstandigheden uit de grond gehaald worden.

- Bananenboeren die haast niets krijgen voor hun producten omdat wij goedkope bananen kiezen...

- Met koffie, thee en rijst is het hetzelfde verhaal.

- Wij hebben hier heel veel, en in sommige andere landen is gebrek aan bijna alles.

Bedenk samen iets wat je gaat doen om wat meer evenwicht te brengen in de wereld.

Bedenk een doel. Benoem een commissie en maak een stappenplan.

70. Tekstkaartjes uitdelen. In bijlage 2 vind je de pagina met de 'Tekst om in je hart te bergen'.

71. Afsluiting: laat iedereen iets noemen waar hij/zij blij en dankbaar voor is. Doe gerust een paar rondjes. Neem deze dingen mee in een dankgebed, waarin je ook de intentie uitspreekt dat we met onze rijkdommen anderen willen helpen.

Tip 1

Google op 'fraude', 'corruptie', 'Directeur van goed doel vergokt miljoenen aan giften', 'verborgen armoede', 'pesten' enz. of kijk op de website van Time to Turn voor andere actuele voorbeelden.

Print het een en ander uit en hang het van tevoren op als illustratie.

Tip 2

Organiseer een actie!

Time to Turn heeft voorbeelden van acties om de aandacht te vestigen op fair trade producten.

Tear helpt bij de organisatie van een Nacht Zonder Dak.

Wil de groep zelf iets gaan doen, dan biedt World Servants prachtige projecten. Deze zijn duur, maar zijn een enorme meerwaarde!

Je kunt ook voor een goed doel auto's gaan wassen, koekjes bakken, enz. .

Maar doe iets!!!

Om op te letten:

Het onderwerp Gerechtigheid kan zwaar op je schouders gaan rusten, omdat er zo'n scheefgroei is. Dat is niet de bedoeling!

Leg de aandacht ook op **Genieten van wat wij hebben.**

Nodig:

Onderdeel 2 – Intro

* een groot vel papier met een getekende thermometer

* gekleurde stiften: groen, blauw,oranje en rood

Onderdeel 3 - studie

In bijlage 1 is een kaartje te vinden van de verdeling van armer en rijker dan gemiddeld. Print deze uit.

Onderdeel 4 - tekstkaartjes

* De tekstkaartjes zijn uit te printen middels bijlage 2.

Bijlage 1

groen: armere landen dan gemiddeld

lila: rijkere landen dan gemiddeld

Bijlage 2

<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>	<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>
<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>	<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>
<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>	<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>
<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>	<p>Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom, maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te <i>genieten</i>. En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te <i>delen</i>.</p> <p>1 Timoteüs 6:17,18</p>

Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom,
maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te *genieten*.
En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te *delen*.

1 Timoteüs 6:17,18

Draag de rijken van deze wereld op niet hoogmoedig te zijn en hun hoop niet in zoiets onzekers te stellen als rijkdom,
maar op God, die ons rijkelijk van alles voorziet om ervan te *genieten*.
En draag de rijken op om goed te doen, rijk te zijn aan goede daden, vrijgevig, en bereid om te *delen*.

1 Timoteüs 6:17,18